Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 5

ΗΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας —Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932—
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου χρύσια διατιμ. 50, Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Παρθάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 41ος | *Ἀθῆναι, 20 Ὀκτωβρίου 1934* | *Ἔτος 56ον.—Ἀριθ. 47*

ΑΡΙΕΛ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ «ΤΡΙΚΥΜΙΑ» ΤΟΥ ΣΑΙΞΠΗΡ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Γιὰ μιὰ στιγμὴ νομίζει πὼς εἶναι τὸ παιχνίδι μιᾶς ἀνώτερης δύναμης, ποὺ ἔκαμε ξαφνικὰ νὰ προβάλουν μπροστά του τὰ δυὸ αὐτὰ ὄντα. Μὰ ὄχι, εἶναι σὰν κι' αὐτὸν ἄνθρωποι μὲ σάρκα καὶ ὀστᾶ κι' ὁ γέρος μιλεῖ μὲ γνώριμη γλῶσσα.

— Ποιὸς εἶσαι λοιπόν, ξένε; ρωτᾶ μὲ ἀπότομο τρόπο ὁ Πρόσπερος· καὶ ποιὸς σοῦ ἔδωκε τὴν ἄδεια νὰ μπῆς λαθραία στοὺς τόπους μου;..

Φανερὸ εἶναι πὼς ὁ Πρόσπερος τὰ ξέρει ὅλα, μὰ θέλει νὰ μάθῃ τὰ αἰσθήματα τοῦ νέου, αὐτὴ τὴ σίγουρη ὥρα καὶ νὰ διαβάσῃ στὸ πρόσωπό του τὴν ἀπερίγραπτη συγκίνηση, ποὺ τοῦ προξένησε ἡ ἁπλὴ καὶ γλυκειὰ ὀμορφιὰ τῆς Μιράντας.

Ὁ νέος Πρίγκηπας τραυλίζει μερικὲς ἀόριστες δικαιολογίες, δείχνει τὴ θάλασσα, θέλει νὰ μιλήσῃ γιὰ τὴν τρικυμία, μὰ ἡ γλῶσσα του δυσκολεύεται. Ἡ Μιράντα μοιάζει νὰ τὸν γοητεύῃ· πέφτει στὰ πόδια της.

—Ὦ, σεῖς, θεὰ τῶν ἀκτῶν, λυπηθῆτε ἕνα δυστυχισμένο ναυαγό...

Ἡ τραχειὰ φωνὴ τοῦ Πρόσπερου τὸν κόβει, μὰ τὸ ἱκετευτικὸ βλέμμα τῆς Μιράντας μαλακώνει τὸν πατέρα της, ποὺ ποτὲ δὲν τὸν εἶδε τόσο σκληρό. Μὲ χέρι χαϊδευτικὸ σηκώνει τὸ νέο.

— Μὴ μὲ παίρνετε γιὰ θεά, λέει· δὲν εἶμαι πκρὰ μιὰ κόρη, σὰν ὅλες τὶς κόρες ποὺ θἄχετε σίγουρα γνωρίσει ἄλλοῦ. Κι' ἐγὼ σᾶς ἐπῆρα γιὰ κανένα πνεῦμα, μὰ ἀπ' τὰ λόγια σας, εἶδα πὼς εἶστε ἕνα ὃν ὅμοιο μὲ τὸν πατέρα μου...

Ὁ Πρόσπερος κατάλαβε. Περισσότερο ἀπὸ τὰ χείλη μίλησαν οἱ καρ-

ΤΟ ΒΡΕΞΙΜΟ ΤΗΣ' ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΣΙΑΣ

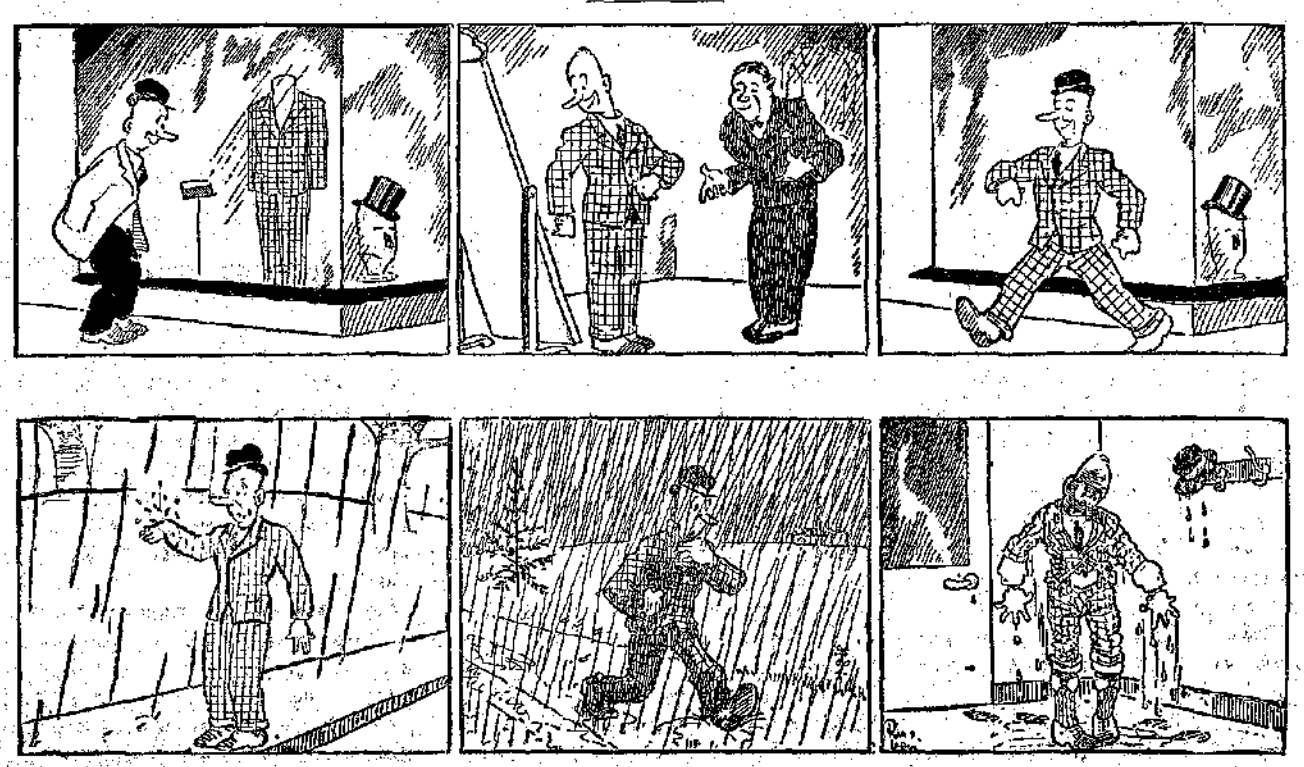

Τὴν καινούργια φορεσιὰ συνήθως τὴ «βρέχουν». Πίνουν δηλαδὴ κάτι τί, γιὰ νὰ εὐχηθοῦν «μὲ γειά». Ὑπάρχει ὅμως κι' ἄλλου εἴδους «βρέξιμο». Κι' αὐτὸ τὸ βλέπετε στὶς παραπάνω ἕξη εἰκονίτσες.

Ἀνεκοινώθη ἀπὸ τὴ Λαχτάρα τῆς Λευτεριᾶς

διές. Θὰ βάλῃ τώρα τὸ Φερδινάνδο σὲ μιὰν ἀπαφασιστικὴ δοκιμασία.

— Ἔστω, λέει, ἤρθες ἐδῶ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃς. Μιὰ φριχτὴ κακοτυχία σοῦ στέρησε ὅλα τὰ καλά σου. Μὰ ἡ συμπεριφορά σου κι' ἡ ὑπακοή σου θ' ἀποφασίσουν γιὰ τὴν τύχη σου. Εἶμαι ὁ κύριος ἐδῶ κι' εἶσαι ὁ σκλάβος μου. Ἀκολούθησέ με, θὰ τρῶς ὅ,τι βρίσκεις καὶ θὰ δουλεύῃς ἀδιάκοπα.

Δυστυχισμένη Μιράντα! Εἶναι σὰ χαμένη! Αὐτὸς εἶναι ὁ καλὸς καὶ τρυφερός της πατέρας, ποὺ μεταχειρίζεται ἔτσι τοὺς δυστυχισμένους καὶ τοὺς καταδικάζει ἄσπλαχνα;

Τὸ πρόσωπό της ποὺ ἔλαμπε, σκοτεινιάζει· χαμηλώνει θλιμμένη τὰ μάτια, μὴ τολμώντας, οὔτε μὲ τὸ βλέμμα, ν' ἀντιμιλήσῃ στὸν ὀργισμένο πατέρα.

Μὰ ὁ νέος ἐσκίρτησε, ἀκούοντας τέτοια προσβολή. Τὸ χέρι του φάχνει τοῦ κάκου νἄβρῃ τὸ χαμένο σπαθί του· ὕστερα θυμᾶται... μιὰ ἀνείπωτη θλίψη ἁπλώνεται στὰ χαρακτηριστικά του καὶ τὸ χέρι του ξαναπέφτει ἀδύναμο.

Ὁ Πρόσπερος εἶδε τὴν κίνηση. Αὐτὴ τὴν εὐγενικὴν ὀργή, αὐτὴ τὴν πληγωμένη περηφάνεια, πόσο τὴ καταλαβαίνει καὶ τὴν ἐπιδοκιμάζει! Μὰ ἔχει ὁρκιστεῖ νὰ ταπεινώσῃ τὸ νέο· ὁ Φερδινάνδος νοιώθει ἄξαφνα τὰ πόδια του καρφωμένα στὸ χῶμα, καὶ τὰ μέλη του παράλυτα. Τότε μονάχα καταλαβαίνει πὼς βρίσκεται στὴν ἐξουσία ἑνὸς παράξενου ἀνθρώπου. Θἆναι μάταιο ν' ἀντισταθῇ, γι' αὐτὸ καλύτερα νὰ ὑπομείνῃ. Ὕστερα, στὸ πλευρὸ τοῦ κακοῦ αὐτοῦ μάγου, μήπως δὲν εἶναι ἡ σπλαχνικὴ Νεράϊδα, ποὺ ἡ ὄψῃ της τὸν στηρίζει καὶ τοῦ δίνει θάρρος; Νὰ την τώρα πού, ἐνῶ ὁ πατέρας της κάνει πὼς βιάζεται νὰ γυρίσῃ στὴν κατοικία του, αὐτὴ παίρνει θάρρος καὶ τοῦ μουρμουρίζει στ' αὐτί:

— Μὴ φοβᾶστε τίποτα, ὁ πατέρας μου εἶναι πολὺ καλύτερος ἀπ' ὅσο θέλει νὰ φαίνεται σήμερα... Ὑπακούσετε μόνο καὶ ὁπολογίζετε σὲ μένα.

Ὁ Πρόσπερος ἀπὸ μέρους του κατάλαβε: μὲ τὴν ἐπίδεξη καὶ τὴ συντροφιὰ ἑνὸς τέτοιου φύλακα, ἡ «σκλαβιά του» δὲ θὰ τοῦ φανῇ καὶ τόσο σκληρὴ τοῦ Φερδινάνδου.

Καθὼς ὁ Κάλιμπαν, μὰ μὲ διαφορετικὰ συναισθήματα, ἀρχίζει νὰ κάνῃ κι' αὐτὸς χοντροδουλειές.

Αὐτός, ὁ πρίγκηπας διάδοχος τοῦ βασιλείου τῆς Νάπολης, σχίζει ξύλα, σκάβει τὴ γῆ, σηκώνει σκοῦς περήφανους ὤμους του βαριὰ φορτώματα κι' ἡ ζωὴ δὲν τοῦ φαίνεται πολὺ ἄσχημη.

Ὡστόσο ὁ ἀκούραστος Ἀριελ, σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες τοῦ κυρίου του, ξανάρθε στοὺς ἄλλους ναυαγημένους. Κι' αὐτοὶ κατάφεραν νὰ φτάσουν στὴν ἀκτή. Εἶναι ἐξαντλημένοι κι' ἐκμηδενισμένοι.

Ὁ καλὸς Γονζάλος ἀρχίζει νὰ βρίσκῃ πὼς ἔκανε πολὺ ἄσχημα νὰ ταξιδέψῃ μὲ τέτοιους φίλους.

Ὁ ἅρπαγας Ἀντώνιος συλλογίζεται τὸ χαμένο του δουκάτο κι' ἀναρωτιέται ἂν θὰ τὸ ξαναδῇ.

Μὰ σίγουρα ὁ πιὸ δυστυχισμένος εἶναι ὁ βασιλιᾶς τῆς Νάπολης. Τὴ φριχτή του θέση θὰ τὴν δεχόταν μ' ἐγκαρτέρηση, ἂν δὲν τὸν βασάνιζεν ἡ φριχτὴ σκέψη πὼς τὸ γιό του τὸν κατάπιαν τὰ μανιασμένα κύματα. Οἱ παρηγοριὲς τῶν συντρόφων του, τὰ λόγια τους, ποὺ μ' αὐτὰ θέλουνε νὰ τοῦ δώσουν ἐλπίδα, δὲ μποροῦνε νὰ τὸν ἐμποδίσουν νὰ βλέπῃ μπροστά του τὸ γιό του πνιγμένο, τὸ σῶμα του νεκρὸ νὰ κυλᾶ στὰ βάθη τῆς ἀβύσσου καὶ τὴν καρδιά του σπαράζουν πικροὶ λογισμοί...

Κι' οἱ τρεῖς μὲ κόπο σέρνονται κατὰ κάποια σπηλιὰ ποὺ ξεχώρισαν ἀπὸ μακρυά· μὰ τὰ βάσανά τους δὲν ἔχουν τελειώσει. Ἕνας διαβολικὸς ἄνεμος θαρρεῖς πὼς τοὺς κυνηγᾶ. Πότε θέλει νὰ τοὺς ρίξει χάμου. Τοὺς σπρώχνει καὶ τοὺς κάνει νὰ περπατοῦν σὰν μεθυσμένοι. Πότε ἀκοῦνε τριγύρω τους νὰ οὐρλιάζουν φωνὲς ἀπειλητικές, φωνὲς παρόμοιες ἀγριεμμένων σκυλλιῶν. Πότε θαρροῦν πὼς ἀκοῦνε νὰ τοὺς μιλοῦν, κι' ἀνάμεσα στοὺς στριγγοὺς ἤχους, φτάνουν στ' αὐτιά τους λόγια ποὺ καταριῶνται καὶ βλασφημοῦν.

Ὁ τίμιος Γονζάλος δὲν ταράζεται· ἕνα ἐσωτερικὸ αἴσθημα, δίχως ἄλλο ἡ φωνὴ τῆς συνείδησης, τοῦ λέει νὰ μὴν ἀπελπίζεται.

Τὰ παράξενα περιστατικά, ποὺ ἔγινε παιχνίδι τους, εἶναι δίχως ἄλλο μιὰ δοκιμασία καὶ περιμένει μὲ κουράγιο τὸ τέλος... οἱ σκοτεινοὶ του σύντροφοι ἀρχίζουν κι' αὐτοὶ νὰ σκέπτωνται. Ξαναθυμοῦνται τὰ μισητά τους ἐγκλήματα κι' αὐτὴ ἡ ἀνάμνηση τοὺς φέρνει ἀγωνία καὶ τύψεις. Τώρα, τὸ ἐσωτερικὸ αὐτὸ μαρτύριο, τοὺς τρώει καὶ τοὺς βασανίζει τόσο ἀδυσώπητα, ὅσο καὶ τὰ καταχθόνια εὑρήματα, ποὺ μ' αὐτὰ ὁ Ἀριελ τοὺς παιδεύει.

Ὁ βασιλιᾶς τῆς Νάπολης συλλογίζεται κάποια νύχτα, ποὺ ἔβαλε σ' ἕν' ἀκυβέρνητο παλιοκάϊκο, δίχως βοῦχα, ἕνα πατέρα καὶ τὴ μονάκριβή του κόρη, καὶ πώς, γι' αὐτό, τιμωρήθηκε τρομερὰ μὲ τὸ χαμὸ τοῦ ἀγαπημένου του γιοῦ.

— Πῶς νὰ ξεχάσω, ἔλεγε μόνος του ὁ Ἀντώνιος, μὲ τί τρόπο μεταχειρίστηκα, ἄλλοτε, τὸν καλό μου ἀδερφό, τὸν Πρόσπερο; Ἡ τύχη του, σίγουρα, θἆταν χειρότερη ἀπ' τὴ δική μου! Ἀφοῦ τοῦ πῆρα ὅ,τι εἶχε στὸν κόσμο, δὲν τὸν ἔστειλα, ἄσπλαχνα, νἄβρῃ ἕνα θάνατο φριχτό;..»

Κι' ὁ Ἀριελ δὲ σταματᾶ τὸν κατατρεγμό· μόλις μπήκανε στὴ σκοτεινὴ σπηλιὰ ἀναγκάστηκαν βιαστικοὶ νὰ τὴν ἀφήσουν. Ἀντηχοῦσαν ἀνησυχαστικοὶ κρότοι κι' ὁ βράχος ἀπειλοῦσε νὰ τοὺς λυώσῃ κάτω ἀπ' τὸν ὄγκο τοῦ· μόλις βγαίνουν, τοὺς σπρώχνουν πάλι πρὸς τὰ μέσα. Πᾶνε νὰ κρατηθοῦν, ὁ ἕνας πέφτει πάνω στὸν ἄλλο. Πλανιῶνται πέρα δῶθε κι' ὕστερα πάλι τοὺς ἁρπάζουν καὶ τοὺς φέρνουν στὴ σπηλιά.

Μὰ ἄλλου εἴδους συγκινήσεις τοὺς περιμένουν. Ἡ πείνα δαγκώνει τὰ σωθικά τους. Ἐλπίζουν πὼς ἴσως, ὅταν γαληνέψει ὁ καιρός, μπορέσουν νὰ βροῦνε κάτι φαγώσιμο πάνω στὸ νησί. Ἂν τὰ κατάφερναν μόνο νὰ ξεκουραστοῦν λίγο κι' ὕστερα θὰ φρόντιζαν γιὰ τροφή.

Ἡ γόνιμη φαντασία τοῦ Ἀριελ φροντίζει γιὰ ὅλα. Ἕνα τραπέζι, μὲ τὰ πιὸ ἔξοχα φαγητά, φανερώνεται μπροστά τους ξαφνικά. Μὴν εἶναι ὄνειρο; Μὰ ὄχι, φτάνει ν' ἁπλώσουν τὸ χέρι γιὰ νὰ τ' ἀγγίσουν.

Ὁ Ἀντώνιος δοκιμάζει, μά, στὴ στιγμή, ἕνα ὄρνιο φριχτό, τεράστιο τὰ σαρώνει ὅλα μὲ τ' ἀνοιχτά του φτερούγια. Τὸ γαμψό του ράμφος ἀνοιγοκλείνει, ἕτοιμο νὰ ξεσχίσῃ. Τὸ σῶμα του, τεντωμένο πρὸς τὰ ἔμπρός, φαίνεται ἕτοιμο νὰ ὁρμήσῃ. Ἀντὶ νὰ φᾶνε ἐκεῖνοι, λὲς θὰ φάῃ αὐτὸ τοὺς πεινασμένους. Καὶ τί σημαίνει αὐτὸ τὸ καταχθόνιό του ρέκασμα;

Ὁ Πρόσπερος ἔκρινε πὼς ἦταν καιρὸς νὰ φανερωθῇ, ἂν δὲν ἤθελε νὰ χάσουν οἱ ἐχθροί του καὶ τὸ λίγο μυαλὸ ποὺ τοὺς ἀπόμεινε ὕστερ'

— Ἂς εἶναι, ἔχε χάρη. Ἂν μοῦ ὑπόσχεσαι πὼς δὲν θὰ τὸ ξανακάνῃς, ἐγὼ θὰ σὲ γιατρέψω χωρὶς ἐγχειρηση.

Ὁ Γιαννάκης τὸ ὑποσχέθηκε. Κι' ὁ κ. Ζησιμᾶς τοῦ ἔδωσε μιὰν ἀλοιφή, ποὺ μόλις τὴν ἔβαλε, ἡ μύτη του ἄρχισε νὰ ξεπρίσκεται: Καὶ μ' αὐτὴ τὴν ἀλοιφή, σὲ τρεῖς-τέσσερις ἡμέρες, ἡ φοβερὴ μυτάρα ξανάγινε ὅπως ἦταν πρῶτα,

Κράτησε τὴν ὑπόσχεσή του ὁ Γιαννάκης: Ποτὲ πιὰ δὲν βασάνισε οὔτε σφήκα, οὔτε ἄλλο ζῶο. Καὶ τὴν «Ἡμέρα τῶν Ζώων», στὸ σχολειό του, ποὺ ἔγινε κάποια γιορτή, εἶπε ὡραιότατα ἕνα ποιηματάκι, ποὺ ἄρχιζε ἔτσι: «Ὦ, μὴν τὰ βασανίζετε τὰ ζῶα τὰ καϊμένα!..»

(*Τέλος*) **Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ**

Ο ΤΣΙΧΛΟΜΥΤΗΣ

Μιὰ φορὰ ἦταν ἕνας βασιλιὰς ποὺ εἶχε μιὰ κόρη ἐξαιρετικὰ ὄμορφη, μὰ πολὺ ὑπερήφανη. Ἐκτὸς ποὺ ἦταν τόσο ὑπερήφανη δὲν γτρεπότανε καθόλου καὶ πάντα ἔκανε κι' ἔλεγε ὅ,τι τῆς κατέβαινε. Κοροϊδευε τὸν καθένα καὶ τὸν καθένα μποροῦσε νὰ τὸν προσβάλῃ, νὰ τὸν διώξῃ ἀπὸ τὸ σπίτι της, γιὰ τὸ τίποτα.

Μιὰ μέρα ὁ πατέρας της ἔδωσε μεγάλο χορὸ στὸ παλάτι καὶ προσκάλεσε τοὺς καλλίτερους νέους καὶ ἀπὸ τὰ γειτονικὰ καὶ ἀπὸ τὰ μακρινὰ βασίλεια.

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ νέοι σταθῆκανε στὴ σειρά, ὁ ἕνας ἔπειτ' ἀπὸ τὸν ἄλλο, κατὰ τὴν κοινωνική τους τάξη. Πρῶτα ἦτανε οἱ βασιλιάδες, μετὰ οἱ πρίγκηπες, μετὰ οἱ δοῦκες, ἔπειτα οἱ κόμητες, κατόπι οἱ βαρῶνοι καὶ στὸ τέλος οἱ ἁπλοῖ εὐγενεῖς.

Ἡ βασιλοπούλα θὰ μποροῦσε τώρα νὰ διαλέξῃ ὅποιον τῆς ἄρεσε. Μὰ φέρθηκε τόσο ἄσχημα! Γιὰ τὸν καθένα χωριστὰ καὶ γιὰ ὅλους μαζὶ βρῆκε νὰ πῇ κάτι τὸ προσβλητικό.

Τὸν πρῶτο τὸν βρῆκε χοντρό.

—Ἀ! Χά! Νὰ ἕνα κρασοβάρελο, φώναξε.

Τὸν δεύτερο, ψηλό. Τὸν ἔδειξε μὲ τὸ δάχτυλο καὶ εἶπε:

— Ψηλός, λιγνός, ἀδύνατος, χωρὶς καμιὰ χάρη.

Τὸν παρακάτω τὸν βρῆκε κοντό. Φώναξε λοιπόν:

— Παχύς, κοντός, βάτραχος σωστός.

Τὸν ἄλλο ὠχρὸ καὶ τοῦ εἶπε:

— Εἶσαι κίτρινος, σὰν Χάρος.

Καὶ γιὰ κάποιον ποὺ ἦταν λίγο κόκκινος, εἶπε:

—Ἔ! Νὰ κι' ἕνα παντζάρι!

Ἔπειτα δείχνοντας ἕναν πρὸς τὸ τέλος τῆς σειρᾶς, φώναξε:

—Ἔ! Τὰ κοτσουρα σὰν καὶ σένα πρέπει νὰ ρίχνουντ.αι στὴ φωτιὰ καὶ νὰ καίγουνται.

Μὲ λίγα λόγια τοὺς πείραξε ὅλους, ἀλλὰ περισσότερο ἕναν νέο βασιλιά, ἕναν πολὺ καλὸ βασιλιά, ἐπειδὴ εἶχε κάπως μυτερὸ γενάκι.

— Γιὰ κοιτᾶχτε, φώναξε ἡ Βασιλοπούλα. Τὸ γένι αὐτουνοῦ εἶναι σὰν τὴ μύτη τῆς τσίχλας!

Ἔτσι τοῦμεινε πιὰ τ' ὄνομα: Ὁ Τσιχλομύτης.

Ὁ γέρο Βασιλιὰς ὅμως ὅταν εἶδε ὅτι ἡ κόρη του ἄλλο δὲν κάνει ἀπὸ τοῦ νὰ προσβάλῃ τοὺς προσκαλεσμένους, θύμωσε πολὺ καὶ ὡρκίστηκε νὰ τὴν παντρέψῃ μὲ τὸν πρῶτο ζητιάνο ποὺ θὰ περνοῦσε ἔξω ἀπὸ τὸ παλάτι.

Πραγματικά, ἔπειτ' ἀπὸ δυὸ μέρες πέρασε ἕνας ζητιάνος. Τραγουδοῦσε γιὰ νὰ κερδίσῃ μιὰ μικρὴ ἐλεημοσύνη. Μόλις τὸν ἄκουσε ὁ Βασιλιάς, διέταξε.

—Ἀφῆστε τον νὰ περάσῃ μέσα.

Ὁ ζητιᾶνος μπῆκε λοιπὸν στὸ παλάτι μὲ τὰ βρωμερὰ κουρελιασμένα ροῦχα του καὶ τραγούδησε μπροστὰ στὸ Βασιλιὰ καὶ τὴν κόρη του. Ὅταν τελείωσε, ζήτησε νὰ τοῦ δώσουν κάτι γιὰ τὴν ψυχὴ τῶν ἀποθαμένων τους.

— Τὸ τραγούδι σου τόσο μοῦ ἄρεσε, ποὺ σοῦ δίνω τὴ θυγατέρα μου γιὰ γυναίκα σου, τοῦ εἶπε ὁ Βασιλιάς.

Ἡ Βασιλοπούλα κατατρόμαξε, μὰ ὁ πατέρας της τῆς εἶπε:

—Ἔκανα ὅρκο νὰ σὲ δώσω στὸν πρῶτο ζητιάνο. Δὲν γίνεται τώρα νὰ παραβῶ τὸν ὅρκο μου.

Δὲν μποροῦσε νὰ ἔχῃ ἀντίρρηση τὰ κορίτσι. Ἦρθε ὁ παπᾶς καὶ τὴ στεφάνωσε, θέλοντας καὶ μή.

Ὅταν ὅλα τελείωσαν, τῆς εἶπε ὁ πατέρας της.

— Τώρα πιὰ δὲν μπορεῖς νὰ μένῃς ἐδῶ. Πρέπει νὰ φύγῃς μὲ τὸν ἄνδρα σου.

Ὁ ζητιάνος πῆρε τὴ γυναίκα του ἀπὸ τὸ χέρι καὶ βγήκανε. Πηγαίνανε μὲ τὰ πόδια. Ὅταν φθάσανε σ' ἕνα μεγάλο δάσος, ρώτησε ἡ Βασιλοπούλα:

— Τίνος εἶν' αὐτὸ τὸ δάσος;

— Τοῦ Τσιχλομύτη εἶν' τὸ δάσος. Δικό σου θᾶταν ἂν τὸν ἔπαιρνες.

—Ἀχ! ἡ φτωχειά, ἡ κακομοίρα, τὸν Τσιχλομύτη ποὺ δὲν πῆρα!

Σὲ λίγο φθάσανε σ' ἕνα λιβάδι καὶ ξαναρώτησε ἡ κοπέλλα:

— Τίνος εἶναι τὸ λιβάδι τοῦτο;

— Τοῦ Τσιχλομύτη εἶναι τὸ λιβάδι τοῦτο. Δικό σου θᾶταν ἂν τὸν ἔπαιρνες;

—Ἀχ! ἡ φτωχειά, ἡ κακομοίρα, τὸν Τσιχλομύτη ποὺ δὲν πῆρα.

Ἔπειτα φθάσανε σὲ μιὰ ὡραία πόλη καὶ ρώτησε ἡ νιόπαντρή μας:

— Τίνος εἶν' αὐτὴ ἡ πόλη;

— Τοῦ Τσιχλομύτη εἶν' αὐτὴ ἡ πόλη. Δική σου θᾶταν, ἂν τὸν ἔπαιρνες

—Ἀχ! ἡ φτωχειά, ἡ κακομοίρα, τὸν Τσιχλομύτη ποὺ δὲν πῆρα!

—Ἔ! πάψε πιά! Αὐτὸ δὲ μ' ἀρέσει καθόλου. Ὁλοένα κλαίγεσαι γιὰ ἕναν ἄλλο ἄνδρα. Τί δηλαδή; Ἐγὼ δὲ σ' ἀρέσω τάχα; φώναξε ὁ ζητιάνος.

Τέλος φθάσανε σ' ἕνα μικροῦλικο σπιτάκι καὶ ρώτησε πάλι ἡ Βασιλοπούλα:

—Ἀχ! Τί σπίτι εἶν' αὐτό; Θεέ μου; Σιχαμένο, βρώμικο, δὲ θὰ τὸθελα ποτέ μου.

—Ἐδῶ θὰ κάτσῃ ἡ ἀφεντιά σου. Εἶν' τὸ σπίτι τὸ δικό σου, τῆς εἶπε ὁ ζητιάνος.

Δὲν ἀπάντησε λέξη ἡ γυναίκα. Ἔσκυψε τὸ κεφάλι της καὶ πέρασε ἀπὸ τὴ χαμηλὴ πορτούλα.

— Ποῦ εἶν' οἱ ὑπηρέτες; ρώτησε ἡ κοπέλλα.

— Ποιοὶ ὑπηρέτες; Κακομοίρα μου! Μόνη σου θὰ κάνῃς τὶς δουλειές. Ἄναψε γρήγορα φωτιὰ καὶ βγάλε νερὸ ἀπὸ τὸ πηγάδι. Ψοφάω ἀπ' τὴν πεῖνα.

Μὰ ἡ Βασιλοπούλα δὲν εἶχε ἰδέα ἀπὸ νοικοκυριό. Ἀναγκάστηκε λοιπὸν ὁ ἄνδρας της νὰ τῆς βάλῃ χέρι, γιατὶ ἦταν ἄνθρωπος παράφορος.

Ὅταν φάγανε τὸ φτωχικὸ φαγάκι τους, πέσανε νὰ κοιμηθοῦν. Μόλις ἔφεξε ὅμως, ὁ γαμπρὸς σήκωσε τὴ νύφη ἄρον, ἄρον ἀπὸ τὸ κρεβάτι, γιὰ νὰ σιγυρίσῃ τὸ σπίτι.

Δυὸ μέρες ζήσανε ἔτσι, κακὰ καὶ ψυχρά, ὅπου τὴν τρίτη μέρα, εἶπε ὁ ζητιάνος.

—Ἄκου δῶ, γυναίκα. Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ βαστάξῃ πολύ. Τρῶμε, πίνουμε καὶ δεκάρα δὲ βγάζουμε. Νὰ πιάσῃς νὰ πλέκῃς καλάθια.

Βγῆκε ἔξω, ἔκοψε λιγαριὲς καὶ τὶς πῆγε στὴ γναίκα του. Αὐτὴ ἄρχισε νὰ πλέκῃ. Μὰ τὰ χέρια της ἦταν πολὺ τρυφερὰ καὶ πληγωνόταν στὸ πλέξιμο.

—Ἀχ! δὲν τὰ καταφέρνεις, τῆς εἶπε ὁ ζητιάνος. Πιάσε νὰ κλώθῃς. Ἴσως νὰ μπορέσῃς καλλίτερα.

Κάθησε στὴν ἄκρη καὶ ἄρχισε νὰ κλώθῃ. Τὸ νῆμα ἦταν χοντρὸ καὶ τὰ δάχτυλά της τόσο ἁπαλά! Σχίστηκε τὸ δέρμα καὶ τὸ αἷμα πετάχτηκε.

— Γιὰ κοίτα κεῖ! Ἄσκημα ἐμπλεξα μαζί σου. Δὲν ἀξίζεις γιὰ τίποτα, εἶπε ὁ ζητιάνος. Λοιπὸν θὰ κάνῃς αὐτὸ ποὺ θὰ σοῦ πῶ. Θὰ πηγαίνῃς κάθε μέρα στὴν ἀγορὰ καὶ θὰ πουλᾶς γλάστρες, τσουκάλια καὶ ὅλα τὰ χωματένια εἴδη.

— Πώ! πώ! σκέφθηκε ἡ Βασιλοπούλα. Ἂν στὴν ἀγορὰ μὲ δῇ κανένας ἀπὸ τὸ βασίλειο τοῦ πατέρα μου καὶ μὲ γνωρίσῃ; Ἀχ! πῶς θὰ μὲ κοροϊδεύῃ!

Μὰ δὲν εἶπε τίποτα. Ἔπρεπε νὰ ὑπακούσῃ, ἂν δὲν ἤθελε νὰ πεθάνῃ τῆς πείνας.

Στὴν ἀρχὴ ἡ δουλειὰ πῆγε καλά. Ὁ κόσμος ἀγόραζε ὅ,τι πουλοῦσε ἡ κοπέλλα μας καὶ πλήρωνε χωρὶς παζάρια, γιατὶ ἦταν μιὰ τόσο ὄμορφη πουλήτρα. Μερικοὶ μάλιστα τῆς πλήρωναν τὰ τσουκάλια, χωρὶς νὰ τὰ πάρουν. Ἔτσι πούλησε γρήγορα ὅλο τὸ ἐμπόρευμά της. Τὸ ἀνδρόγυνο ἔζησε ἀρκετὸ καιρὸ μ' αὐτὰ τὰ χρήματα.

Σὲ λίγο ὁ ζητιάνος ἑτοίμασε πάλι ἕνα σωρὸ τσουκάλια. Ἡ Βασιλοπούλα πῆρε τὸ δρόμο γιὰ τὴν ἀγορά. Κάθησε σὲ μιὰ γωνιὰ καὶ περίμενε τοὺς ἀγοραστές.

Ξαφνικά, νὰ σοῦ ἕνας μεθυσμένος καβαλάρης, κυνηγός, πέφτει ἴσια πάνω στὰ τσουκάλια καὶ τὰ κάνει θρύψαλλα. Τὰ ἔχασε ἡ πουλήτρα, ἔκλαψε καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ κάνῃ.

—Ἀχ! πῶς θὰ γυρίσω! Ἀχ! τί θὰ πῇ ὁ ἄνδρας μου! ἔλεγε.

Πῆγε γρήγορα γρήγορα σπίτι καὶ τοῦ τὰ εἶπε ὅλα.

— Πᾶς καὶ μοῦ κάθεσαι ὅπου τύχῃ! εἶπε ὁ ζητιάνος. Ἄσε τώρα τὶς κλάψες! Κατάλαβα. Δὲν εἶσαι ἄξια γιὰ τίποτα. Ἐγὼ πήγα στὸ παλάτι τοῦ Βασιλιᾶ μας καὶ ρώτησα ἂν θέλουν καμιὰ ὑπηρέτρια νὰ βοηθᾶ στὴν κουζίνα. Μὲ ὑποσχεθήκανε πὼς θὰ σὲ πάρουνε. Θὰ δουλεύῃς καὶ θὰ σὲ ταΐζουνε.

Τώρα ἡ Βασιλοπούλα μας ἦτανε μαρμιτόνι. Βοηθοῦσε τὸ μάγειρα καὶ ἔκανε κάθε βρώμικη δουλιά.

Στὶς τσέπες της εἶχε στερεώσει ἀπὸ ἕνα σουπιεράκι καὶ κεῖ μέσα τῆς ρίχνανε ἀποφάγια. Τὰ πήγαινε σπίτι καὶ τρώγανε.

Ἔφθασε καὶ ἡ μέρα ποὺ θὰ γιορτάζανε στὸ παλάτι τὸ γάμο τοῦ Βασιλόπουλου.

Πῆγε λοιπὸν καὶ ἡ καϋμένη ἡ γυναίκα καὶ στάθηκε στὴ σαλλόπορτα νὰ δῇ.

Ὅταν ἀνάψκνε τὰ φῶτα καὶ ὁλόγυρα ὡραῖος κόσμος ἐρχότανε, ὅλα μεγαλεῖο καὶ λαμπρότητα, τότε σκέφθηκε, τὴ Μοῖρα της καὶ καταράστηκε τὴν ὑπερηφάνεια καὶ τὴν ἀλαζονία της, ποὺ γίνανε ἀφορμὴ νὰ πέσῃ τόσο καὶ νὰ βυθισθῇ σὲ τέτοια φτώχεια

Ἀπὸ τ' ἀκριβὰ φαγητὰ ποὺ κουβαλοῦσαν μέσα ἔξω οἱ ὑπηρέτες καὶ ποὺ ἡ μυρουδιὰ τῆς γαργαλοῦσε τὴ μύτη, ρίχνανε καὶ στὰ σουπιεράκια ποὺ εἶχε στὶς τσέπες της.

Κάποια στιγμὴ πέρασε καὶ τὸ Βασιλόπουλο. Ἦταν μέσα στὸ μετάξι, στὸ βελοῦδο καὶ στὸ λαιμὸ εἶχε μιὰ χρυσῆ ἁλυσίδα.

Ὅταν εἶδε τὴ γυναίκα νὰ στέκεται στὴν πόρτα, τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι, νὰ χορέψῃ μαζί της, αὐτὴ ὅμως ἀρνήθηκε, φοβήθηκε. Γιατὶ εἶδε πὼς τὸ Βασιλόπουλο ἦταν ὁ Τσιχλομύτης, ὁ ἴδιος, ποὺ τὴν εἶχε ζητήσει τότε ἀπὸ τὸν πατέρα της καὶ αὐτὴ τὸν πρόσβαλε τόσο ἄσχημα.

Τὸ Βασιλόπουλο τὴν τράβηξε στὴ σάλα, ἔσυρε τὸ κορδόνι ποὺ κρατοῦσε στερεωμένες τὶς σουπιέρες, ἡ σούπα χύθηκε, τὰ φαγιὰ σκορπίσανε, οἱ σουπιερίτσες κυλήσανε πέρα.

Ὅταν εἶδαν οἱ καλεσμένοι αὐτὰ τὰ χάλια, ἄρχισαν ὅλοι μαζὶ νὰ γελοῦν καὶ νὰ κοροϊδεύουν.

Ἡ γυναίκα ντράπηκε, ἤθελε ν' ἀνοίξῃ χίλιες ὀργυὲς ἡ γῆ καὶ νὰ τὴν καταπιῇ. Πετάχτηκε στὴν πόρτα καὶ θέλησε νὰ φύγῃ, μὰ τὴν τσάκωσε στὴ σκάλα κάποιος καὶ τὴν ἔφερε πίσω. Αὐτὸς ὁ κάποιος ἦταν πάλι ὁ Τσιχλομύτης καὶ τῆς εἶπε μὲ φιλικὸ τόνο:

— Μὴ φοβᾶσαι. Ἐγὼ καὶ ὁ ζητιάνος, ποὺ κάθεστε μαζὶ στὸ φτωχὸ σπιτάκι, εἶναι ἕνας ἄνθρωπος. Γι' ἀγάπη σου μεταμφιέσθηκα κι' ὁ καβαλάρης ποὺ σοῦ ἔσπασε τὰ τσουκάλια, ἤμουν πάλι ἐγώ. Αὐτὰ ὅλα γίνανε γιὰ νὰ λυγίσουμε τὴν περηφάνεια σου καὶ γιὰ νὰ τιμωρήσω τὴν ἀναιδιά σου, ποὺ μὲ εἶχες τότε προσβάλει.

Ἔκλαιγε πικρὰ ἡ γυναίκα καὶ ἀπάντησε.

— Εἶχα πολὺ μεγάλο ἄδικο καὶ δὲν εἶμαι ἄξια νὰ γίνω γυναίκα σου.

Αὐτὸς ὅμως τῆς εἶπε.

—Ἔλα, παρηγορήσου. Περάσανε οἱ κακὲς μέρες. Τώρα θὰ γιορτάσουμε τοὺς γάμους μας.

Ἤρθαν λοιπὸν οἱ καμαριέρες, τῆς βάλανε λαμπρὰ φορέματα, ἦρθε καὶ ὁ πατέρας της μὲ τὴν αὐλή του, τῆς εὐχηθήκανε νὰ ζήσῃ εὐτυχισμένη μὲ τὸν Τσιχλομύτη καὶ εἴχανε πιὰ ὅλοι μεγάλη χαρά.

Ἀχ! Νὰ εἴμαστε καὶ μεῖς ἐκεῖ, νὰ φᾶμε καὶ νὰ πιοῦμε.

(Ἀπὸ τὰ Γερμανικά) ΙΡΣΙΗ

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ANDRÉ LAURIE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἐγνώριζε πὼς ὁ Παῦλος ἤξερε καλὰ τὴ δουλειά του καὶ πὼς ποτὲ δὲν θὰ ἔβαζε περισσότερη πυρίτιδα ἀπ' ὅση χρειαζόταν, καὶ μάλιστα σὲ τρόπο ὥστε νὰ τινάζουνται πρὸς τὰ ἔξω τὰ συντρίμμια τοῦ βράχου.

— Νὰ πάλι ὁ Παῦλος! εἶπε κι' ἡ Ἀνθή, ποὺ τὰ μάτια της ἄστραφταν ἀπὸ χαρὰ καὶ περηφάνεια. Τδξερα ἐγὼ πὼς δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ μᾶς ἀνακαλύψῃ.

Σχεδὸν ἀμέσως ἄκουσαν πατήματα, ψίθυρο ἀπὸ ὁμιλίες καὶ κρότο ἀπὸ ἐργαλεῖα. Τὰ ἐργαλεῖα αὐτὰ δούλευαν τώρα τόσο κοντά, ποὺ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ θάλεγε κανένας πὼς ὁ τοῖχος θὰ τρυποῦσε.

Ὁ Χάνδος πηδοῦσε ἀπὸ τὴ χαρὰ του καὶ χειροκροτοῦσε.

— Θάρρος, Παῦλε! ἐδῶ εἴμαστε! σὲ περιμένουμε! φώναξε κολλώντας τὸ στόμα του στὸ τοίχωμα, σὰ νὰ μποροῦσε ἡ φωνή του νὰ διαπεράσῃ τὸ βράχο καὶ νὰκουσθῇ ἀπ' τοὺς ἔξω, χωρὶς νὰ τὴ πνίξουν οἱ κρότοι ἀπ' τὶς ἀξίνες καὶ τοὺς λοστούς.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ὁ κ. Κλοακέν, ποὺ δὲν εἶχε πάψει νὰ κοιτάζῃ πρὸς τὴν πόρτα, ἄκουσε τρίξιμο κλειδιοῦ στὴν κλειδαριὰ καὶ κατόπι κρότο ἀπὸ σύρτη ποὺ τραβιόταν.

Σηκώθηκε ἀμέσως φωνάζοντας καὶ τρέχοντας πρὸς τὴν πόρτα:

—Ὁ Ρανά!.. Θὰ πέσῃ ἐπάνω μας!.. Χάνδε, Ἀνθή, βοήθεια!.. Ἐλᾶτε νὰ τὸν ἐμποδίσουμε νὰνοίξῃ!

Ἦταν καιρός. Μιὰ στιγμὴ ἀκόμα καὶ θᾶβγαινε κι' ὁ δεύτερος σύρτης, μιὰ στιγμὴ ἀκόμα κι' ἡ πόρτα θᾶνοιγε. Ἀλλὰ τρεῖς ὤμοι τὴν κρατοῦσαν κλειστή, ἐνῶ ὁ Χάνδος πολεμοῦσε νὰ βάλῃ τοὺς δυὸ ἐσωτερικοὺς σύρτες.

Κι' αὐτὸ κατορθώθηκε γρήγορα. Τώρα κι' ὁ Ρανὰ ἦταν φυλακισμένος. Ἡ ἔκρηξη, χωρὶς ἄλλο, θὰ τὸν εἶχε κάνει νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὴ φοβέρα τοῦ Χάνδου ποὺ τὸν εἶχε ἀφήσει ἐμβρόντητο. Τὸν κρότο ἀπ' τὶς ἀξίνες θὰ τὸν εἶχε ἀκούσει βέβαια κι' αὐτός, μὰ δὲν θὰ τὸν εἶχε ἀνησυχήσει, γιατὶ ἐνόμιζε τὸ βράχο δυνατὸ κι' ἀδιαπέραστο. Ἀλλ' ἅμ' ἄκουσε καὶ τὸ φουρνέλλο, κατάλαβε πὼς τὰ θύματά του θὰ τοῦ ξέφευγαν, κι' εὐθὺς σκέφτηκε νὰνοίξῃ τὴν πόρτα καὶ νὰ πέσῃ ἐπάνω τους. προλαβαίνοντας ἐκείνους ποὺ ἔρχουνταν νὰ τὰ σώσουν. Προπάντων ἤθελε νὰρπάξῃ

τὸ πολύτιμο ἐκεῖνο Ζράϊμφ ποὺ πρὸ ὀλίγου τοῦ εἶχαν δείξει.

Τί φοβερῆς πάλης ἡ σπηλιὰ ἐκείνη θὰ γινόταν τὸ θέατρο, ἂν ἡ πόρτα ἐκείνη δὲν ἔκλεινε καὶ ἄν, σὰν πόρτα καμωμένη πρῶτα γιὰ τὴν ἀσφάλεια τοῦ Ροβινσὼν Κρούσου καὶ κατόπι γιὰ τὴ φυλάκισή του, δὲν ἦταν ἐφοδιασμένη μὲ διπλοὺς σύρτες ἀπέξω κι' ἀπὸ μέσα ! . . Μὰ καὶ χωρὶς τὴν ψυχραιμία καὶ τὴν ἑτοιμότητα τοῦ κ. Κλοακέν, δὲν θὰ βρίσκουνταν τώρα σὲ τόσο καλὴ θέση. Ὁ Ρανὰ δὲν ἦταν πιὰ ἐπίφοβος. Ὅοπλος, φυλακισμένος, εἶχε καταλάβει κι' αὐτὸς τὴν ἀδυναμία του καί, νικημένος, ἀπελπισμένος, ξανάκλεισε τὴ θυρίδα, σὰ νὰ μὴν ἤθελε οὔτε νὰ τοὺς βλέπῃ οὔτε νὰ τὸν βλέπουν. . .

Ὁ Χάνδος ὅμως τὴν ἄνοιξε πάλι μ' ἕνα χτύπημα τῆς ἀξίνας. Κι' οἱ δυὸ ἀντίπαλοι ξαναβρέθηκαν ἀντιμέτωποι. Ἀπέξω οἱ ἀξίνες ἔξακολουθοῦσαν νάντηχοῦν ὁλοένα καὶ πιὸ κοντά. Κάθε τόσο ἔπαυαν, κροτοῦσαν μικρὲς ἐκρήξεις καὶ πάλι ἡ ἐργασία ἄρχιζε. Σὲ λίγο ἔφτασε τόσο κοντὰ στὴ σπηλιά, ὥστε ἡ Ἀνθή, ποὺ δὲν ἔπαυε νἀκροάζεται, γνώρισε τὴ φωνὴ τοῦ Παύλου.

—Ἀπὸ δῶ ! . . δεξιά ! . . ὁ βράχος, βλέπετε, εἶναι λιγώτερο σκληρὸς ἐδῶ ! φώναζε στοὺς ἐργάτες του.

— Παῦλε ! ἐδῶ εἴμαστε ! σὲ περιμένουμε ! φώναζε τότε κι' ἡ Ἀνθὴ ὅσο πιὸ δυνατὰ μποροῦσε. Τὴν ἴδια στιγμή, ὁ Χάνδος, ποὺ μὲ τὶς φωνὲς τῆς Ἀνθῆς εἶχε τρέξει κοντά της, χτύπησε πολλὲς φορὲς μὲ τὴν ἀξίνα του τὸ βράχο.

Ἕνα μεγάλο, ἀτέλειωτο «οὐρρά!» ποὺ βγῆκε ἀπὸ τετρακόσια στόματα, ἀποκρίθηκε ἀπέξω. Ἡ συνεννόηση ἔγινε. Ἡ σωτηρία δὲν ἦταν πιὰ παρὰ ζήτημα ὀλίγου χρόνου.

Ὕστερ' ἀπὸ δυὸ ὧρες τὸ ρῆγμα ἔγινε. Μιὰ τρύπα ἀρκετὰ μεγάλη ὥστε νὰ περνᾷ ἄνθρωπος, εἶχε ἀνοιχτεῖ στὸ τοίχωμα, ἔξι πόδια ψηλότερ' ἀπὸ τὸ ἔδαφος. Καὶ πρῶτος ὁ Παῦλος, περνώντας ἀπ' αὐτὴ τὴν τρύπα, πάτησε τὸ λεπτὸ ἄμμο τῆς σπηλιᾶς,

—Ἀνθή ! ποῦ εἶσαι ;

—Ἐδῶ !

Τὴν Ἀνθὴ πρωταγκάλιασε, καταχαρούμενος ποὺ τὴν ξανάβρισκε ζωντανή, κι' ἔπειτα φίλησε δακρυσμένος τὸν πατέρα του καὶ τὸν ξάδερφό του.

— Φτηνὰ τὴ γλυτώσαμε ! εἶπε ὁ ἀρχαιολόγος σφίγγοντας στὸ στῆθος του τὸν Παῦλο.

Ὁ Κάζης ὅμως, ποὺ πήδησε μέσα στὴ σπηλιὰ δεύτερος, τὸ Χάνδο φίλησε πρῶτα πρῶτα, τὸ γιὸ τοῦ ἀγαπημένου του συνταγματάρχη. Ἔπειτα ἔσφιξε τὸ χέρι τῆς Ἀνθῆς. Κι' ὁ Χάνδος, ποὺ ζήλεψε λίγο γιὰ τὴν προτίμηση τοῦ Παύλου, ἱκανοποιήθηκε.

— Κι' ὁ Ρανά ; ρώτησε ὁ παλιὸς στρατιώτης, τὴν ὥρα ποὺ ὁ πλοίαρχος Μανκαρύ, ὁ συνταγματάρχης Οὐγγὼ κι' ὁ ταγματάρχης Ὀμόλλοῦ περνοῦσαν ἀπὸ τὴν τρύπα ὁ ἕνας κατόπι ἀπ' τὸν ἄλλον.

Ὁ Χάνδος ἔδειξε μὲ τὸ δάχτυλο τὴν πόρτα, κι' ὁ Κάζης, παίρνοντας ἕνα κερί, πῆγε κατὰ κεῖ.

Τὰ φιλιὰ καὶ τὰ συγχαρητήρια δὲν εἶχαν τελειώσει ἀκόμα, ὅταν ἄξαφνα, ἀπ' τὸ βάθος τῆς σπηλιᾶς, ἀκούσθηκε πυροβολισμός. Ἐαφνιασμένοι ὅλοι κοίταξαν πρὸς τὴν πόρτα. Ὁ Κάζης εἶχ' ἐξοφλήσει τὸ λογαριασμό του μὲ τὸ Ρανά.

Ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ θυρίδα, τὸν εἶχε δεῖ ξαπλωμένο στὴν ἄκρη τοῦ διαδρόμου, μελαγχολικό, ἄγριο, σωπηλό. Οἱ δυὸ ἄντρες ἄλλαξαν μιὰ ματιὰ γεμάτη μῖσος. Κι' ἀμέσως, σκοπεύοντας τὸν ἐχθρό του στὸ μέτωπο, χωρὶς δισταγμό, χωρὶς λέξη, ὁ παλιὸς στρατιώτης πυροβόλησε. Ὕστερα εἶπε :

— Πλοίαρχέ μου ! Τώρα δὲν εἶναι φόβος νὰ ξαναζωντανέψῃ, ὅπως ὅταν τὸν πετάξαμε στὴ θάλασσα !

— Κάζη ! πῶς ἐτόλμησες χωρὶς ἄδεια, φώναξε ὁ πλοίαρχος Μανκαρύ, ἁρπάζοντας ἀπ' τὰ χέρια του τὸ ὅπλο.

—Ἴσως ἔπρεπε νὰ περιμένω γιὰ νὰ κρεμαστῆ, ἀποκρίθηκε ἥσυχα ὁ Ἰνδός. Προτιμῶ ὅμως νὰ φυλακισθῶ.

Ἔκαμαν μιὰ πρόχειρη σκάλα γιὰ τὴν Ἀνθὴ μὲ τὸ τραπέζι καὶ δυὸ καρέκλες. Μ' αὐτὴ τὴ σκάλα βγῆκε ἀπὸ τὴ σπηλιὰ πρώτη καὶ κατόπι της ὅλοι οἱ ἄλλοι.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΥΟ ΔΕΝΤΡΑ

Στὸν ἴδιο κῆπο φυτρωμένα
Εἶναι δυὸ δέντρο ἀπὸ καιρό.
Στραβὸ εἶναι κι' ἄνανθο τὸ ἕνα,
Καὶ τ' ἄλλο ἴσιο κι' ἀνθηρό.

Κι' ὅποιος κοντὰ στὰ δύο πάει,
Τ' ἄνανθο δέντρο παρατεῖ,
Καὶ στὸν κορμὸ τοῦ ἄλλου πλάϊ
Δροσούλα κι' ἄρωμα ζητεῖ.

Τὸ ἕνα δέντρο ἀκόμα στέκει·
Ὁ ξυλοκόπος, μιὰν αὐγή,
Μὲ τὸ βαρύ του τὸ πελέκι
Τ' ἄλλο τὸ σώριασε στὴ γῆ.

Ὅποιος νωρὶς δὲν βάζει κόπο . . .
Κι' ἄδικα, χάνει τὸν καιρό,
Θὰ μείνῃ κούτσουρο ξερό,
Μόνο καλὸ γιὰ ξυλοκόπο . . .

ΦΩΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

1. ΤΑΞΙΑΙΩΤΗΣ, Α' Βραβεῖον Διαγωνισμοῦ Ζωγραφικῆς. — 2. ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΜΜ. ΟΛΥΜΠΙΤΗΣ, Ἀνίκητος Πολεμιστής, Κάλυμνος, Ἰσότιμος Α' Βραβείου 259ου Διαγων. Λύσεων. — 3. ΑΠΑ ΚΑΣΑΠΟΓΛΟΥ, Ἀνθισμένη Γαζία, Ἀθῆναι. Ἰσότιμος Α' Βραβείου 260οῦ Διαγωνισμοῦ Λύσεων. — 4. ΔΗΜ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ, Ἄστρον τῆς Εὐτυχίας, Ἀθῆναι. Α' Βραβεῖον 260οῦ καὶ Ἰσότιμος 264ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων.— 5. Ι. ΖΗΣΙΜΑΤΟΣ, Ρωμαλέος Πιτσιρίκος, Ἀθῆναι. Α' Βραβεῖον 265ου καὶ Ἰσότιμος 254ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων.

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἔτρεχε κάνοντας βόλτες καὶ τσαλιμάκια ὅπως κάνει ἕνας λαγὸς ποὺ τὸν κυνηγάει ὁ σκύλος.

Ὁ ἀληθινὸς Τριὲν-Κόατ εἶχε κι' αὐτὸς συνέλθει. Κατάλαβε ποιὸς κρυβόταν κάτω ἀπ' αὐτὸ τὸ μασκάρεμα καὶ εἶχε πάρει τὸν ἐχθρό του κατὰ πόδι ρίχνοντάς του καὶ μιὰ πιστολιὰ κάθε δέκα βήματα.

Ὡστόσο ὁ Μὸ μὲ τὰ τσαλιμάκια του, παρουσίαζε πολὺ δύσκολο στόχο στὸν ἐχθρό του. Ὁ φόβος, ὄχι μόνον τὸν ἔκανε νὰ τρέχῃ, ἀλλὰ ὡδηγοῦσε καὶ τὰ πόδια του, κι' ἔτσι ὄχι μόνο δὲν σκόνταψε πουθενά, ὄχι μόνον δὲν ἔμπλεξε σὲ κανένα θάμνο, ὄχι μόνον κράτησε τὴν ἀπόσταση ποὺ τὸν χώριζε ἀπὸ τὸν Τριὲν-Κόατ, ἀλλὰ κατώρθωσε νὰ τὴν διπλασιάσῃ, νὰ τὴν τριπλασιάσῃ καὶ στὸ τέλος βρέθηκε ἔξω ἀπὸ κάθε καταδίωξη.

Μὰ κι' ἔτσι ὁ κακόμοιρος ὁ Μὸ δὲν βρισκόταν καὶ μακριὰ ἀπὸ κάθε κίνδυνο.

Γύρω του ἁπλωνόταν τὸ δάσος ἀπέραντο κι' ἐχθρικό. Μ' ὅλο ποὺ περπάτησε ἀκατάπαυστα ὅλη τὴν ἡμέρα δὲν ἔβλεπε κανένα σημεῖο ποὺ νὰ τὸν ὡδηγοῦσε σὲ κάποια ἔξοδο, σὲ κάποιο δρόμο. Ἦταν ἀδύνατο νὰ προσανατολισθῇ καὶ ὅταν νύχτωσε δὲν εἶχε ἰδέα οὔτε ποῦ πήγαινε, οὔτε ποῦ βρισκόταν.

Ψάχνοντας νὰ βρῇ τὸ δρόμο του ἀντελήφθη μ' ἀπερίγραπτη φρίκη ὅτι εἶχε ἔρθει πάλι κοντὰ στὸ στρατόπεδο τῶν πειρατῶν.

Ἄκουγε φωνές, ὁμιλίες, σαλπίσματα. Λίγο ἔλειψε κιόλας νὰ πέσῃ μὲς στὰ χέρια τῶν φρουρῶν, ποὺ τούτη τὴ φορὰ δὲν εἶχαν πιεῖ νακρωτικὸ κι' ἀκούγοντας τὸ ποδοβολητό του φώναζαν στὰ ὅπλα.

Παπατεύοντας μέσα στὰ σκοτάδια, ξετρελλαμένος ἀπὸ τὴν τρομάρα του γύρισε πίσω κι' ἔπεσε μέσα στὸ βοῦρκο ἑνὸς βάλτου, γεμάτου συχαμένα ἀμφίβια, σάπια φύλλα, ρίζες καὶ βοῦρλα.

Τὰ κουνούπια σηκωνόνταν μπροστά του σύννεφα ὁλόκληρα καὶ τὸ πρόσωπό του καὶ τὰ χέρια του εἶχαν πριστεῖ ἀπ' τὰ φρικτὰ τσιμπήματά τους.

Στὸ τέλος ἄρχισε κιόλας νὰ βρέχῃ κι' ἡ πυκνὴ βροχὴ σκοτείνιασε ἀκόμη περισσότερο τὸ ἄγριο δάσος.

Ὁ δύστυχος Μὸ ἔτρεμε σὰ τὸ καλάμι. Ἀκόμη πιὸ πολὺ ἀπ' τὰ θηρία φοβόταν τὰ τελώνια, ποὺ πλημμύριζαν τὸ δάσος τέτοια ὥρα, τὰ ἀόρατα στοιχειὰ ποὺ σφύριζαν στ' αὐτί του, ποὺ τὸν ἄγγιζαν, ποὺ ἔκαναν τὰ κλαριὰ νὰ τρίζουν γύρω του.

Στὸ τέλος, μὴ μπορώντας πιὰ νὰ

«Γιὰ λίγα λεπτὰ οἱ δυὸ Τριὲν-Κόατ ἔμειναν κοιτάζοντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.» (Σελ. 548, στ. α'.)

προχωρήσῃ, σκαρφάλωσε σ' ἕνα ψηλὸ δέντρο καὶ τρέμοντας σύσσωμος ἀπὸ τὸ φόβο του κι' ἀπὸ τὸ κρῦο καβαλίκεψε ἕνα χοντρὸ κλαρὶ κι' ἀκκούμπησε τὴν πλάτη του στὸν κορμό.

Ἡ πεῖνα κι' ἡ δίψα τὸν εἶχαν ἐξαντλήσει κι' ἡ βροχὴ τὸν πάγωνε. Ἔφθασε σὲ σημεῖο νὰ μετανοιώσῃ ποὺ δὲν μποροῦσε κι' αὐτὸς νὰ γυρίσῃ πίσω στὸ στρατόπεδο μὲ τοὺς ἄλλους Μὰ ὅταν ἔκανε αὐτὴ τὴ σκέψη ἡ φαντασία του τοῦ παρουσίαζε μιὰ φρικτὴ εἰκόνα : Ἔβλεπε τὸν ἑαυτό του δεμένον στὸ παλούκι, μὲ τὸ σῶμα σχισμένο ἀπ' τὰ δόρατα τῶν ἐχθρῶν του, περιτριγυρισμένον ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν πειρατῶν, ποὺ ἔβρισκαν μιὰ ἄγρια χαρὰ νὰ τοῦ βγάζουν τὰ νύχια του, νὰ τοῦ ξεκολλοῦν τὰ δόντια του, νὰ τοῦ ξερριζώνουν τὰ μαλλιὰ του χωρὶς νὰ τὸν σκοτώνουν κι' ὁλωζδιόλου. Μπροστὰ λοιπὸν σ' αὐτὲς τὶς δυὸ προϋποθέσεις, νὰ βρῇ ἕνα τέτοιο θάνατο στὸ στρατόπεδο ἢ νὰ πεθάνῃ ἀπὸ ἐξάντληση στὸ δάσος, προτιμοῦσε τὴ δεύτερη κι' ἔμεινε γαντζωμένος στὸ κλαρὶ ὣς τὴν αὐγή.

Τέλος ἕνα ἀμυδρὸ φῶς ἄρχισε νὰ σκορπίζῃ τὰ πηχτὰ σκοτάδια τῆς νύχτας, ἡ βροχὴ σταμάτησε, ἡ ὁμίχλη διαλύθηκε κι' ὁ πολυδασανισμένος ὑπηρέτης σκαρφάλωσε ἀπὸ κλαδὶ σὲ κλαδὶ ὣς τὴν κορυφὴ τοῦ δέντρου γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ προσανατολισθῇ.

Πέρα μακριὰ εἶδε νὰ γυαλίζῃ σὰν πελώριο φίδι, τὸ ποτάμι, τὸν Σόγκ-Κόῦ. Αὐτὴ τὴ διεύθυνση ἔπρεπε νὰ πάρῃ ἂν ἤθελε νὰ βγῇ ἀπὸ τὸ δάσος. Ὕστερα, μὲ κάθε τρόπο, θὰ προσπαθοῦσε νὰ βγῇ στὸ δημόσιο δρόμο ποὺ ὡδηγοῦσε στὸ Ποὺ-Ντοάν

Καθώρισε τὴ διεύθυνση ποὺ ἔπρεπε ν' ἀκολουθήσῃ, —μερικοὶ γίγαντες τοῦ δάσους τὸν βοήθησαν νὰ τὴν προσδιορίσῃ— καὶ ἀποφάσισε νὰ κατεβῇ.

Ὡς τὴν ὥρα ἐκείνη ὁ φόβος εἶχε παραμερίσει τὴν πεῖνα του. Τώρα ὅμως ποὺ ἡ καρδιά του ἡσύχασε λιγάκι, τὸ ἄδειο του στομάχι ἄρχισε νὰ διαμαρτύρεται ἔντονα.

Σταμάτησε τὴν πορεία του κι' ἔκοψε μερικὰ τρυφερὰ βλαστάρια ἀπὸ μπαμποὺ ποὺ τὰ βρῆκε ἐξαίσια, ἔστω κι' ἂν τἄφαγε χωρὶς ἁλάτι καὶ χωρὶς λάδι ὅπως τοῦ τὰ μαγείρευε στὸ σπίτι του ἡ κυρία Λούου. Ἔβγαλε καὶ μερικοὺς βολβούς, ποὺ τοῦ φάνηκαν λιγώτερο ἔξοχοι, μὰ ὥστόσο κατέβηκαν κι' αὐτοί. Κι' ἅμα δροσίστηκε σὲ μιὰ πηγὴ καὶ στέγνωσε στὸν ἥλιο αἰσθάνθηκε τὸν ἑαυτό του τόσον εὐδιάθετο, ὥστε μὲ καινούργιο κουράγιο ξαναπῆρε τὸ δρόμο του καὶ ἄρχισε τρέχοντας νὰ κατεβαίνῃ ἕνα μονοπάτι παράλληλο μὲ τὴν κοιλάδα τοῦ Σόγκ-Κόῦ, ποὺ καθὼς θυμόταν εἶχε ξαναπεράσει ὅταν κουβαλοῦσε τὸ φορεῖο τῆς Σιμόνης γιὰ νὰ τὸ ἀνεβάσῃ στὸ στρατόπεδο τοῦ Νγκουγιέν.

— Τούτη τὴ φορὰ μοῦ φαίνεται πὼς βρίσκομαι στὸ σωστὸ δρόμο, σκεπτόταν ὁ Μὸ καθὼς ἔτρεχε στὸν κατήφορο. Κουτὴ Τί-Σάϋ. Ἂν εἶχε ξυπνήσει σὰν κι' ἐμένα καὶ σκαρφαλω-

νε στὴ μπανανιά, δὲν θὰ τὴν τσάκωνε ὁ Τσού. Τώρα ἔπαθε ὅ,τι τῆς ἄξιζε. Ἐκείνη ποὺ λυπᾶμαι εἶναι ἡ καϊμένη ἡ κυρία Σιμόνη. Γιατὶ νὰ μὴ μ' ἀκούσῃ, ὅταν τῆς ἔλεγα ν' ἀφήσῃ τὴ γριὰ στὸ κελλί της καὶ νἄρθῃ αὐτὴ μόνο μαζί μου;

Ἔτρεχε χωρὶς νὰ ἐπιβραδύνῃ καθόλου τὸ βῆμα του. Τοῦτες οἱ ἑβδομάδες ποὺ εἶχε περάσει μὲ τοὺς πειρατὲς τὸν εἶχαν σκληραγωγήσει ἀφάνταστα. Τὰ πόδια του εἶχαν γίνει σὰν ἀπὸ ἀτσάλι καὶ τὰ πλεμόνια του δούλευαν σὰν φυσερά.

Ὡστόσο δὲν ἄργησε νὰ κάνῃ μιὰ πιστοποίηση ποὺ τοῦ ἔκοψε ὅλη του σχεδὸν τῇ φορά. Στὴ λάσπη ἐπάνω εἶδε ἀποτυπωμένα πολλὰ ὕποπτα σημάδια. Ἦταν πατημασιὲς ἀνθρώπων καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἦταν δίχως ἄλλο ἰθαγενεῖς, ἀφοῦ περπατοῦσαν ξυπόλητοι.

—Ἔστειλε μήπως ὁ Νγκουγὲν κανένα ἀπόσπασμα κατὰ τὸ Ποὺ-Γιὲν-Μπίν; ἀναρωτήθηκε, τρυπώνοντας μέσα σ' ἕνα σύδεντρο. Ἢ μήπως εἶναι ἁπλοῖ χωριάτες αὐτοὶ ποὺ πέρασαν ἀπ' ἐδῶ;

Ἦταν προτιμώτερο νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ πράγματα πρωτοῦ νὰ προχωρήσῃ. Βυθίστηκε λοιπὸν σὲ βαθιὲς σκέψεις, καὶ θὰ σκεπτόταν πολλὴν ὥρα, ὅταν ἔξαφνα ἄκουσε κοντά του τὸ γνώριμο θρόϊσμα ἑνὸς μανδύα χαμωμένου ἀπὸ φύλλα.

—Ἄ, ἔκανε ἐντείνοντας τὴν προσοχή του, νὰ ἕνας! Ἄς μὴν κουνηθῶ καθόλου γιὰ νὰ ἰδῶ μὲ τί λογῆς ἀνθρώπους ἔχω νὰ κάνω.

Κρυμμένος καθὼς ἦταν πίσω ἀπὸ τὶς φυλλωσιές, μποροῦσε νὰ ἰδῇ δίχως νὰ τὸν βλέπουν. Πραγματικὰ σὲ λίγο εἶδε ἕναν ἰθαγενὴ ποὺ στὴν ἀρχὴ ἐξ αἰτίας τῆς γιγάντιας κορμοστασιᾶς του καὶ τῆς χοντροκεφάλας του, τὸν πῆρε γιὰ ἕναν ἀπὸ τοὺς διῶκτες του, τὸν φοβερὸ Τσού.

Ὁ Τσοὺ ἐδῶ κάτω; Κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος δὲν εἶχε οὔτε τὸ μαχαίρι του μαζί του! Δὲν τολμοῦσε οὔτε τὴν ἀνάσα του νὰ πάρῃ κι' ἔβλεπε τὸ τέλος του νὰ πλησιάζῃ γιατὶ ὁ ἰθαγενὴς εἶχε ἰδεῖ τὶς πατημασιές του καὶ τώρα ἐρχόταν ἴσια κατὰ πάνω του.

— Τετέλεσται! σκέφθηκε.

Ἔκλεισε τὰ μάτια του καὶ περίμενε νἄρθῃ ἡ τελευταία του στιγμή.

— Σὲ φόβισα; ἄκουσε ἔξαφνα μιὰ φωνὴ πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του.

Ὁ ἰθαγενὴς εἶχε ἀνακαλύψει τὸν Μό, μὰ ἡ ἐρώτησή του εἶχε γίνει σὲ τόνο φιλικὸ ποὺ ξάφνισε τὸ παλληκάρι μας καὶ τὸν ἔκανε νὰ πάρῃ λίγο θάρρος. Μὲ μεγάλο φόβο ἄνοιξε τὰ μάτια του καὶ κοίταξε τὸν ἄγνωστο.

Ὁ ξένος τοῦ χαμογελοῦσε φιλικώτατα.

— Ἄφησέ με ἥσυχον ἔκανε ὁ Μό. Δὲν σοῦ φταίω σὲ τίποτε.

— Γιὰ ποιὸν μὲ παίρνεις; ρώτησε ὁ ἄγνωστος.

— Γιά... γιά... εἶσαστε ὁ κύριος Τσού, δὲν εἶν' ἔτσι;

—Ὄχι, δά! ἔκανε ὁ ἄλλος γελώντας. Οὔτε κύριος εἶμαι, οὔτε Τσοὺ μὲ λένε. Εἶμαι ὁ Τίγκ, ὁ μαραγκὸς ἀπὸ τὸ Ντὸγκ-Τάο κοντὰ στὸ Ποὺ-Γιὲν-Μπίν. Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ Τσοὺ ποὺ λές; Κανένας ἐχθρός σου;

— Ναί, ἔκανε μηχανικὰ ὁ δραπέτης. Ἕνας ἐχθρός μου φοβερός.

—Ἡσύχασε λοιπόν. Ἀπὸ μένα δὲν ἔχεις νὰ φοβᾶσαι τίποτε.

— Κι' ὅμως τοῦ μοιάζεις τόσο! Δὲν εἶσαι Ἀνναμίτης;

— Καὶ τί ἤθελες νὰ εἶμαι;

— Μὲ συγχωρεῖς. Τόσον ψηλὸν ποὺ σὲ βλέπω θὰ ἔλεγα πὼς εἶσαι Μάν.

— Δὲν μὲ κολακεύεις καὶ τόσο μ' αὐτὸ ποὺ λές. Ἐγὼ Μάν; Τοὺς Μὰν τοὺς ἀπεχθάνομαι περισσότερο ἀπὸ σένα. Αὐτοὶ οἱ βουνίσιοι εἶναι σωστοὶ ἀγριάνθρωποι. Ἐγὼ εἶμαι ἥμερος σὰν ἀρνί.

— Καὶ τί γυρεύεις ἀπὸ δῶ;

— Ψάχνω νὰ βρῶ κανένα δέντρο γιὰ νὰ τὸ κόψω ἀργότερα, ἂν μοῦ χρειαστῇ, γιὰ τὸ μαγαζί μου. Κι' ἐσὺ ποῦ πᾶς;

—Ἐγὼ πάω στὸ Ποὺ-Ντοάν.

— Τόσο μακρυά;

—Ἢ στὸ Τγιὲν-Κουάγκ.

— Δὲν βρίσκονται στὸν ἴδιο δρόμο, τόλμησε νὰ παρατηρήσῃ ὁ Τίγκ.

— Πάω ὅπου εἶναι πιὸ κοντά.

—Ἡ ἀπόσταση εἶναι σχεδὸν ἡ ἴδια

— Μὰ ὁ δρόμος τοῦ Ποὺ-Ντοὰν εἶναι καλύτερος, εἶπε ὁ Μό.

— Καὶ βέβαια. Γιὰ νὰ πᾶς κατ' εὐθεῖαν στὸ Τγιὲν-Κουάγκ θὰ ἔπρεπε νὰ περάσῃς τὸν Σὸγκ-Κόϊ καὶ νὰ διασχίσῃς τὰ βουνά.

— Τὸ ξέρω, τὸν ἔκοψε ὁ Μό. Δὲν θὰ μὲ μάθῃς ἐσὺ τὸν δρόμο μου.

—Ἐγὼ δὲν εἶπα τέτοιο πρᾶγμα.

— Τόσο τὸ καλύτερο, ἔκανε μὲ ὕφος ὁ Μό, ποὺ ὅσο πιὸ ταπεινὸς κι' εὐγενικὸς δειχνόταν ὁ συνομιλητής του, τόσο αὐτὸς ἔπαιρνε πόζα.

—Ὡστόσο, ἂν θέλῃς νἀρθῶ μαζί σου, πρόσθεσε ταπεινὰ ὁ Τίγκ.

— Θὰ γυρίσῃς πίσω στὸ χωριό σου;

—Ἀμ' βέβαια, εἶναι ὥρα.

Ὁ Μὸ ἔμεινε σκεπτικὸς γιὰ μιὰ στιγμή. Ὁ ὁδηγὸς αὐτὸς μποροῦσε νὰ τοῦ φανῇ χρήσιμος καὶ θὰ εἶχε καὶ μιὰ συντροφιὰ σ' ὅλο τὸ δρόμο.

— Καλά, εἶπε στὸ τέλος. Θὰ σὲ πάω ὡς τὸ Ντὸγκ-Τάο ποὺ βρίσκεται στὸ δρόμο μου. Τὸ μεσημέρι θὰ φᾶμε μαζί. Θὰ σοῦ βρίσκεται τίποτε πρόχειρο στὸ σπίτι.

—Ἔ, βέβαια, ἔκανε ὁ μαραγκός. Ἂν καταδέχεσαι νὰ καθήσῃς στὸ τραπέζι μου, ἰδική μου θὰ εἶναι κι' ἡ τιμὴ κι' ἡ εὐχαρίστηση.

— Δὲν συνηθίζω νὰ κάνω παρέα μὲ φτωχοὺς τεχνίτες σὰν καὶ σένα, μὰ γιὰ χάρη σου θἀρθῶ στὸ σπίτι σου, ἔκανε καταδεκτικὰ ὁ Μό.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

«Ὁ Μὸ ἔπεσε στὸ βοῦρκο[ἔνὸς βάλτου.»
(Σελ. 559, στ. α'.)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΚΥΚΛΑΜΙΝΑ

Στὸ δάσος μὲ τ' ἀπόβροχο σκορπίσαμε
Χαρούμενα παιδιά κι' ἀλαφρωμένα
Τὶς ἔννοιες καὶ τοὺς πόνους πίσω ἀ-
[φίσαμε
Νὰ μάσουμε κυκλάμινα ἀνθισμένα...

Νὰ τα παιδιά!.. Ἐδῶ καὶ κεῖ σκαλώ-
[νουνε
Φρέσκα, μὲ γέλια τρισχαριτωμένα
Σὲ δύσκολες πλαγιὲς φυτρώνουνε
Τὰ λούλουδα τὰ μυρωμένα...

Τὰ ρόδινα κεφάλια τους σκορπίζουνε
Τοῦ δάσους τὸ ἀσύγκριτο ἀγεράκι
Τὰ πεῦκα γύρω ἀλαφροθροΐζουνε
Καὶ ποῦ καὶ ποῦ γελάει ἕνα παιδάκι.

Κι' ὦ! τί χαρά! Νὰ τὸ φθινόπωρο,
Μὲ ρόδινες ἐλπίδες μᾶς σιμώνει,
Ρόδινα γύρω λουλουδιῶν χαμόγελα
Καὶ παιδικὸ ξεφάντωμα μᾶς ζώνει...

Ραγισμένη Λύρα

ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ

Τὸ βίντσι εἶχε τελειώσει πιὰ τὴ δουλειά του. Ἡσύχασε ἀφοῦ πρῶτα πρόσφερε στὸ ἀδηφάγο σόμα τ' ἀμπαριοῦ πάνω ἀπὸ ἑκατὸ βαρέλια γεμάτα κρασί.

Ἕνας καμαρῶτος κτυποῦσε ἕνα κουδούνι γιὰ νὰ φύγουν ὅσοι δὲν ἦταν γιὰ ταξίδι. Ἀλλ' αὐτοὶ ἦταν πολὺ λίγοι γιατὶ οἱ ἀποχαιρετισμοὶ γίνουνται συνήθως στὴν παραλία, γιατὶ στὴν πόλη μας τὸ βαπόρι στέκεται ἔξω ἀπὸ τὸ μικρὸ λιμάνι.

Καὶ ὁ καπετάνιος ἔδωσε τὸ σύνθημα. Μιὰ φυσιὰ ἀπὸ ἀτμὸ ἀκούστηκε καὶ ἡ ἄγκυρα ἄρχισε ν' ἀνεβαίνῃ. Τὸ πλοῖο ξεκινοῦσε σιγὰ-σιγά. Ἄξαφνα μιὰ δόνηση μᾶς ἔδωσε νὰ καταλάβουμε πὼς ἡ μηχανὴ ἄρχισε τὴ δουλειά της. Καὶ τὰ πλοῖο ξεκίνησε. Οἱ βάρκες ποὺ ἦταν ἀκόμη δίπλα, χάθηκαν πίσω μας σὰν νὰ τὶς ἄρπαξε ἑν' ἀόρατο χέρι καὶ νὰ τὶς τίναξε μακρυά.

Μπροστὰ στὴν πλώρη ἀκουγόταν τὸ κάφλασμα τοῦ νεροῦ, ποὺ λές καὶ θύμωνε γιατὶ τοῦ χαλούσαμε τὴν ἡσυχία του. Καὶ τί ἡσυχία! Πιὸ ἥσυχη θάλασσα δὲν γινόταν. Ἀέρας δὲν φύσαγε διόλου σὰν νὰ τὸκανε ἐπίτηδες γιὰ ν' ἀκούσουμε τοὺς φθόγγους τῆς μουσικῆς ποὺ ἀκουγόταν ἀπ' τὴν πόλη. Κι' ἀπὸ πάνω μας ὁ οὐρανὸς καταγάλανος, φωτιζόταν ἀπὸ μύρια ἀστέρια ποὺ τρεμόσβυναν σὰν νὰ τέλειωσε πιὰ τὸ λάδι τους ὕστερα ἀπ' τ' ἄναμα τόσων αἰώνων

Σιγὰ-σιγὰ ὁ ἦχος τῆς μουσικῆς σβύστηκε καὶ δὲν ἀκουγόταν παρὰ ὁ κρότος τοῦ νεροῦ στὴν πλώρη.

Καὶ μαζὶ μὲ τὴ μουσικὴ ἄρχισαν νὰ σβύνουν ἕνα-ἕνα τὰ φῶτα τῆς πόλης. Μόνο τὰ φῶτα τῆς παραλίας διατηροῦσαν τὴ λάμψη τους. Ὅλα τ' ἄλλα ἄρχιζαν νὰ κοκκινίζουν, νὰ τρέμουν, νὰ χάνονται. Καὶ ὀτὸ τέλος καὶ τὰ φῶτα τῆς παραλίας ἄρχισαν νὰ ἐξασθενοῦν. Νικημένα ἀπὸ τὴν ἀπόσταση ἄρχισαν νὰ τρεμοσβύνουν καὶ στὸ τέλος χάθηκαν κι' αὐτά. Τότε ὅλοι ξέφυγαν ἀπὸ τοὺς ρεμβασμούς, Ἀρχίσαμε νὰ λέμε ἱστορίες.

Ἔπειτα μᾶς δόθηκε ἕνα θέμα γιὰ συζήτηση. Μακρυὰ φαινόταν ἕνα φῶς ποὺ ἄναβε κι' ἔσβυνε. Κι' ἀρχίσαμε νὰ συζητοῦμε: Ἦταν περιστρεφόμενος φάρος ἢ αὐτοκίνητο ποὺ πότε κρυβόταν καὶ πότε φαινόταν. Δὲν συμφωνήσαμε, Κι' ἀρχίσαμε νὰ λέμε ἱστορίες.

Δὲν ξέρω ὅμως γιατὶ δὲν μιλοῦσαμε μὲ κέφι. Τὰ γέλια μας ἦταν βεβιασμένα καὶ τ' ἀστεῖα μας κρῦα. Γιατὶ πάντα ὁ ἄνθρωπος μελαγχολεῖ ὅταν ἀφήνει πίσω του τὴν πατρίδα του καὶ τοὺς δικούς του γιὰ νὰ ταξιδέψῃ πρὸς τὴν ἀπέραντη θάλασσα ποὺ θὰ τὸν ὁδηγήσῃ σὲ μέρη ἄγνωστα γι' αὐτόν.

Τριτόμπας

Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΑΚΡΟΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΥ

Νοιώθω τὸ εἶναι μου νὰ ξεχειλίζῃ
ἀπ' τὸ ποτήρι τῆς χαρᾶς.

Καὶ μὲ μιᾶς, σὰν ἥλιος ἔλαμψε τὸ σπιτικό μας. Γύρισε πιὰ ὁ ξενητεμένος ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια ξενητιᾶς στὴν πατρίδα, ζητώντας γαλήνη ἢ ἀνάπαυση κάτω ἀπ' τὴ φωτεινὴ του στέγη, ποὺ τόσο καιρὸ νοσταλγοῦσε. Στὴν περιθαλψη τόσων ἀγαπημένων του προσώπων, βρίσκει καινούργια ζωὴ κι' ἀνακούφιση, γιὰ τὸ μεγάλο κι' ἐπίμοχθο ἀγῶνα τῆς ζωῆς του.

Ἡ ἀγάπη γιὰ τοὺς δικούς του, τ' ἀνάγκασε παιδὶ ἀκόμη, ν' ἀποχωρισθῇ τὰ χάδια τῆς μάννας καὶ νὰ ξενητευθῇ, βοηθώντας ἔτσι τὸν ἀδύναμο πατέρα του.

Τί σπαραγμὸς ἀλήθεια τὴν ἀξέχαστη ἐκείνη μέρα τοῦ χωρισμοῦ: Ἕνα μικρὸ ἀγόρι, ξεκινοῦσε γιὰ τὴ βιοπάλη.

Κι' ὅμως, μέσ' στὰ εὐαίσθητα καὶ παιδικά του στήθεια, ποὺ κλειοῦσαν τόσο πρόωρα τὸν πόνο καὶ τὴ θλίψη, ἔπλαθε χίλια ὄνειρα εὐγενικά: Τὴν φτωχική του φωλιά, τὴν ἤθελε νὰ δῇ ν' ἀναφερώνῃ.

Καὶ νὰ! Γυρνώντας μόλις τώρα ἀπ' τὸ μακρυνὸ μισεμό, ἦλθε θριαμβευτής, τοῦ ἀγῶνα νικητής. Ἔφερε στοὺς γονεῖς καὶ τ' ἀδέλφια, τὴ χαρά, τὴν ξεγνοιασιά, τὴν ἠθικὴ ἐξύψωση. Πλημμυρίζουν κάθε τόσο τὰ μάτια του, τὰ γλυκά του μάτια, ποὺ καθρεφτίζουν μέσα τους τὴν ψυχικὴ εὐγένειά του, ἀναπολώντας τὶς στερήσεις τῆς ξενητιᾶς, τὶς πίκρες.

Θυμᾶται... Πόσες χαρούμενες μέρες δὲν πέρασαν, ποὺ τὰ παιδιὰ ὅλα γιόρταζαν τὶς μεγάλες γιορτὲς κάτω ἀπ' τὴν πατρικὴ φροντίδα, χωρὶς μέριμνα γιὰ τίποτε.

Ἐκεῖνος μακρυὰ ἀπ' τὰ φιλιὰ τῆς μάννας, μακρυὰ ἀπ' τὰ χάδια τοῦ πατέρα, μακρυὰ χωρὶς τὴν ἀγάπη τῶν ἀδελφῶν.

Σὰν ἔρημο πουλὶ στὶς ξένες χῶρες θρηνοῦσε τὸν ἄκαιρο χωρισμό. Κι' ὅμως ἐκεῖ! Τί κι' ἂν λυσσομανώντας ἡ μπόρα ξεσποῦσε στὸ μικρὸ δεντρί; Τὸ καθῆκον τὸν ἤθελε ἐκεῖ. Τὰ γερὰ τὰ κλώνια του, τ' ἀστραπόβροντα δὲν λύγισαν.

Εἶχε βαθειὰ τὰ ριζοθέμελα. Καὶ ριχνόταν ὁλοένα στὴν πάλη, μὲ θέρμη μεγάλη.

Ἦλθε ὁ λυτρωμός. Στὸ σπιτάκι του. Σασέρωσε ὁ οὐρανός. Ὁ ἥλιος ἔρριξε τὶς ζωογόνες του ἀχτίδες· θέρμανε τὸ δεντρί, καὶ τὄσκησε στὴ μέση, ψηλό, φουντωτό. Κι' ἀδιάκοπα τὸν καθένα βαλσαμώνει, σκορπώντας γέλια ἀτέλειωτης καλοσύνης.

Φωτίζοντας γεμίζουν χαρὰ τὰ πρόσωπά μας, λόγια φιλόστοργα, λόγια ἐνίσχυσης, λόγια παρήγορα, ποὺ μόνο μιὰ τέτοια ἀγγελικὴ καλοσύνη ξέρει νὰ λέῃ.

Μονάχα μιὰ τέτοια ὕπαρξη θεία, ἐξιδανικευμένη, μπορεῖ ν' ἀναγαλλιάζῃ ψυχὲς πικραμμένες μὲ γλυκὰ ψυθιρίσματα.

Μὰ εἶναι τόσο οὐράνια σὰν ἀπόκοσμα ἠχοῦν μέσ' στὶς καρδιές μας.

Μοῦ φαίνεται πὼς μαιάζουν χελιδονιοῦ χαρᾶς φτερουγίσματα, ἅμα γυρνώντας ἀπ' τὸ χειμωνιάτικο ταξίδι του, τὴν παλιά του γνώριμη φωλίτσα ξαναβρίσκει ἕτοιμη νὰ τοῦ χαρίσῃ τὴν γλυκειά της θαλπωρή.

Θάλεια

ΕΙΚΟΝΑ

Λίγα κλαδιὰ
Κάποια ἀμμουδιὰ
Δυὸ κάτασπρα πανάκια
Ἐκεῖ βαθειὰ
Κι' ἀπὸ μακρυὰ
Πέντ' ἕξη, ὀχτὼ σπιτάκια.

Μέσ' στὴ νυχτιὰ
Βράχια σταχτιὰ
Τὰ κύματα φυλάνε
Θέλουν νὰ βγοῦν
Μὰ δὲ μποροῦν
Κι' ἀπάνω τους ξεσπάνε.

Στὴ σιγαλιὰ
Χίλια φιλιὰ
Τ' ἀγέρι σ' ὅλα δίνει
Κι' ἀπὸ ψηλὰ
Σιγὰ κυλᾶ
Βασίλισσα ἡ σελήνη.

Καὶ μυστικὸς
Σκοπὸς γλυκὸς
Ἀκούγεται ἀπὸ πέρα
Ἀλαργινὴ
Κάποια φωνὴ
—Τῶν δέντρων ἢ φλογέρα —

Καντήλι λὲς
Γιὰ τὶς ψυχὲς
Ἀνάβουν δυὸ φωτάκια
Λίγα κλαδιὰ
Κάποια ἀμμουδιὰ
Πέντ' ἕξη ὀχτὼ σπιτάκια.

Ἀγράμπελη

ΜΙΑ ΕΙΚΟΝΑ ΑΠ' ΤΗ ΦΥΣΗ

Τὸ φλύαρο ποταμάκι ὅλο τρέχει, καὶ τὰ κρύσταλλα νερά του, κυλοῦν ἀδιάκοπα. Στὶς ὄχθες του οἱ σκοῖνοι, οἱ λυγαριὲς καὶ τὰ μύρτα, σκορπίζουν γλυκὲς εὐωδιές. Ἀραιὰ ἐδῶ κι' ἐκεῖ εἶναι κάτι πανύψηλα πλατάνια, ποὺ τὰ μεγάλα, σκιστὰ φύλλα τους ἀργοσαλεύουν μουρμουρίζοντας στὸ δροσάτο, μυρωμένο ἀγέρι ποὺ φυσᾶ. Πιὸ πέρα, λίγα γέρικα δέντρα γέρνουν τὸ κορμί τους, καὶ τὰ κλαριὰ μὲ τὰ καταπράσινα φυλλαράκια τους, ποὺ μοιάζουν σὰν φρεσκοβαμμένα, βουτοῦν στ' ἀσημένια τοῦ ποταμιοῦ κυματάκια. Οἱ πεταλοῦδες μὲ τὰ πολύχρωμα φτερά τους, ἔχουν στήσει τρελλὸ κυνηγητό, καὶ χιλιάδες τζιτζίκια τραγουδοῦν μέσα στὰ πεῦκα ποῦναι τριγύρω.

Ἐκεῖ πάνω, ψηλὰ στὸ γαλάζιο ἄπειρο, ἕνα κάσπρο, πουπουλένιο συννεφάκι ἀργοδιαβαίνει, κι' ἕνα κοράκι

γυμνάζει τὶς φτερούγες του, βγάζοντας ἄγριους κρωγμούς. Ἀπ' τὸ στενὸ μονοπάτι ποὺ τὸ κλείνουν ἄγριοι ἀγκαθωτοὶ βάτοι, ἕνας γέρο-βοσκὸς φέρνει τ' ἀρνάκια του νὰ πιοῦν νερὸ νὰ ξεδιψάσουν, στὰ γάργαρα τοῦ ποταμιοῦ νερά.

Ἀργὰ-ἀργά, ὁ ἥλιος γέρνοντας στὴ δύση του, στέλνει ἕνα ἀχνορόδινο, ἁπαλὸ φίλημα στὴ φύση, κι' ὁ καταγάλανος οὐρανός, πούναι σπαρμένος, πέρα μακρυὰ μὲ χρυσαφένια συννεφάκια, παίρνει ἕνα χρυσόξανθο χρῶμα. Τότε ὁ γέρο-βοσκὸς μαζεύει τ' ἀρνάκια του καὶ παίρνει τὸ δρόμο γιὰ τὴ στάγη, σκορπίζοντας γύρω μὲ τὴ μαγεμμένη φλογέρα του, νοσταλγικοὺς σκοπούς, ποὺ ἀνακατεύονται μὲ τὸ κουδούνισμα ποὺ κάνουν τὰ κουδουνάκια τῶν ἀρνιῶν καὶ μὲ τ' ἀδιάκοπο τρογούδι τῶν γρύλλων. Τὸ βλέμμα μιᾶς ταπεινῆς ὄπαρξης πλανήθηκε γύρω θαυμάζοντας τὴν μαγευτικὴ αὐτὴ εἰκόνα τῆς φύσης, καὶ τὰ χείλη της σιγοψιθύρισαν ὕμνους στὸν Ἀθάνατο Δημιουργό.

Ἔμμα Μόρελαντ

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΤΟ ΓΟΥΡΟΥΝΟΠΟΥΛΟ

Στὴν πλατεῖα ἑνὸς χωριοῦ εἶχε μαζευτεῖ ἄρκετὸς κόσμος γιὰ νὰ δῇ κάτι σαλτιμπάγκους ποὺ εἶχαν ἔρθει ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες. Ἀνάμεσά σ' αὐτοὺς βρισκόταν καὶ κάποιος ποὺ τὸν χειροκροτοῦσαν κάθε στιγμή. Αὐτὸς θέλοντας νὰ ἐπισφραγίση τὴν παράσταση μ' ἕνα καινούργιο θέαμα, βγῆκε μόνος στὴ σκηνή, ἔσκυψε, σκέπασε τὸ κεφάλι του μὲ τὸ σακάκι του κι' ἄρχισε νὰ κάνῃ τὴ φωνὴ τοῦ γουρουνόπουλου. Καὶ τόσο πετυχημένα τὸ ἔκανε, ὥστε νόμισαν πὼς εἶχε κρυμμένο ἕνα πραγματικὸ κάτω ἀπ' τὸ ροῦχο. Τοῦ φώναξαν νὰ πετάξῃ τὸ σακάκι του καὶ καθὼς δὲν βρέθηκε τίποτα ἀπὸ κάτω, τὰ χειροκροτήματα ξέσπασαν μὲ μεγαλύτερη δύναμη κι' ἐνθουσιασμό.

Ἕνας χωρικὸς ποὺ παρακολουθοῦσε κι' αὐτὸς τὴν παράσταση, πειράχθηκε ἀπ' αὐτὲς τὶς ἐκδηλώσεις.

—Ἔχετε ἄδικο, φώναξε, νᾶστε ἐνθουσιασμένοι ἀπ' αὐτὸν τὸν γελωτοποιό. Δὲν εἶναι τόσο καλὸς ὅσο τὸν νομίζετε. Ἐγὼ ξέρω καλύτερα ἀπ' αὐτὸν νὰ κάνω τὸ γουρουνόπουλο κι' ἂν ἀμφιβάλλετε, ἐλᾶτε αὔριο πάλι ἐδῶ τὴν ἴδια ὥρα.

Οἱ θεατές, ἐνθουσιασμένοι ἀπ' τὸν γελωτοποιό, μαζεύτηκαν τὴν ἄλλη μέρα ἀκόμα περισσότεροι, κυρίως γιὰ νὰ κοροϊδέψουν τὸν χωρικὸ παρὰ γιὰ νὰ δοῦν τί μποροῦσε νὰ κάνῃ.

Οἱ δυὸ ἀντίπαλοι παρουσιάστηκαν στὸ θέατρο. Ὁ γελωτοποιὸς ἄρχισε καὶ χειροκροτήθηκε ἀκόμη πιότερο ἀπ' τὴ περασμένη μέρα. Τότε ὁ χωρικὸς ἔσκυψε κι' αὐτός, σκέπασε τὸ κεφάλι του μὲ τὸ σακάκι του, τράβηξε τὸ αὐτὶ ἑνὸς ἀληθινοῦ γουρουνόπουλου ποὺ κρύψει κάτω ἀπ' τὸ ροῦχο του, καὶ τὸ ἔκανε νὰ βγάλῃ διαπεραστικὲς στριγγλιές.

Ὡστόσο τὸ ἀκροατήριο δὲν παρέλειψε καὶ πάλι νὰ δώσῃ τὸ βραβεῖο στὸν θεατρίζο καὶ γιουχάϊσε τὸν χωρικό, ποὺ ἔδειξε τὸ γουρουνόπουλο στοὺς θεατὰς λέγοντας :

«Κύριοι, δὲν σφυρίζετε ἐμένα, ἀλλὰ τὸ ἴδιο τὸ γουρουνούπολο. Δέτε τί δίκαιοι κριταὶ ποὺ εἶστε!!!»

(Μετάφραση) *Φάνης Ἄφαντος*

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ μικρὸς Λεωνίδας ἔμαθε ποιὸς εἶναι ὁ ὠροδείκτης καὶ ποιὸς ὁ λεπτοδείκτης. Σὲ λίγο τὸν ρωτᾶνε :

— Πῶς τὸ λὲν αὐτό ;

— Λεπτοδείκτη.

— Καὶ τὸ ἄλλο :

— Χοντροδείκτη ! *Σπαρτιατοπούλα*

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

["Ἰδε Διάπλασιν τοῦ 1933 φυλλ. 39]

Εἶχα δώσει γιὰ θέμα τὸ Φεγγάρι, καὶ εἶχα ζητήσει ἕνα ποίημα μικρό, σὲ εἶδος ἐπιγράμματος, ἀπὸ τέσσερις-πέντε, τὸ πολὺ ἕξη στίχους. Ἐλάχιστοι ὅμως κατάλαβαν τί ζητοῦσα ἢ μπόρεσαν νὰ τὸ ἐκτελέσουν. Ἔτσι οἱ περισσότεροι μοῦ ἔστειλαν ποιήματα μεγάλα, χωρισμένα σὲ στροφές, μὲ ἀνάπτυξη τοῦ θέματος κτλ.

Κι' ἀπ' ἐκείνους ὅμως ποὺ μοῦ ἔστειλαν μικρά, πολλοὶ λίγοι βρῆκαν τὸ σωστὸ τόνο. Τὰ περισσότερα ἀπ' αὐτὰ τὰ μικρὰ ποιήματα μοιάζουν μὲ στροφὲς ἀπὸ μεγάλο ποὺ ἔμεινε ἀτέλειωτο καὶ δὲν δίνουν μιὰ εἰκόνα πλήρη ἢ ἕνα ἐπιγραμματικὸ χαρακτηρισμό.

Στὴ *Μεγάλη Τάξη* τὰ σχετικῶς καλύτερα εἶναι τοῦ *Τάσου Λούζη*, τοῦ *Πλατανιοῦ*, τῆς *Σαπουνοφουσκας*, τοῦ *Αυσόχαρτου*, τῆς *Βασίλισσας τοῦ Πόνου*, τῆς *Μακεδονοπούλας*, τῆς *Μικρομεγάλης* καὶ τῆς *Ἑλληνοπούλας*.—Τοῦ *Αυσόχαρτου* καὶ τῆς *Σαπουνόφουσκας* τὰ ποιήματα εἶναι δυστυχῶς μεγάλα. Τὸ πρῶτο ἔχει ἔνδεκα στίχους καὶ τὸ δεύτερο εἶναι χωρισμένο σὲ δυὸ τετράστιχα. Τοῦ *Αυσόχαρτου* τὸ ποίημα παρουσιάζει ἀρκετὰ παραστατικὰ τὴν ἀνατολὴ τοῦ φεγγαριοῦ· τὴν εἰκόνα μιᾶς φεγγαρόλουστης νύχτας δίνει τὸ ποίημα τῆς *Σαπουνόφουσκας*. Ὁ *Τάσος Λούζης* σὲ δυὸ τρίστιχα παραβάλλει τὴ μελαγχολία τοῦ Φεγγαριοῦ μὲ τὴ δική του. Ἔτσι τὸ ποίημα γίνεται πολὺ ὑποκειμενικό, πρᾶγμα ποὺ θὰ ἦταν ἀνεκτὸ ἂν ἦταν γραμμένο μὲ πολὺ μεγάλη δύναμη.

Τὸ ποίημα τῆς *Βασίλισσας τοῦ Πόνου* εἶναι παρμένο ἀπὸ πολὺ πετυχημένη ἄποψη, ἀλλὰ δὲν δίνει αὐτὸ ποὺ θέλει νὰ πῇ. Τὸ παραθέτω ἐδῶ, γιὰ νὰ ἐξηγήσω πῶς ἔπρεπε νὰ χειρισθῇ ἡ *Β. τ. Π.* τὸ θέμα γιὰ νὰ δώσῃ τὴν ἐντύπωση ποὺ ἔπρεπε :

ΣΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ ΤΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

—Σ' αὐτὴ τὴ μαγικὴ νυχτιὰ σ' ἀρέσουνε τὰ δέντρα;
Γ' ἀμίλητα ; Τὰ λουλούδια ποὺ στὴ δροσιὰ ριγάνε-
— Ὄχι.— Σ' ἀρέσει ἡ θάλασσα μὲ τὴ γλυκειὰ γα- (λήνη ;
—Οὔτε κι' αὐτή. Γιατ' εἶναι μιὰ τῆς Νύχτας ἡ 'Α- (φέντρα
Ποὺ τ' ἀσημένια κρόσια της μαγν' ἄχραντα σκορ- (πάνε
Στὴ θάλασσα, στὰ λουλούδια! Ἡ ὁλόγιομη Σελήνη.

Τί συμπέρασμα βγάζει κανεὶς ἀπὸ τοὺς πρώτους τέσσερις στίχους ; Ὅτι στὸν ἐρωτώμενο δὲν ἀρέσουν οὔτε τὰ δέντρα, οὔτε τὰ λουλούδια, οὔτε ἡ θάλασσα, γιατὶ μονάχα ἡ Σελήνη εἶναι ὄμορφη· σκέψη κάπως σόλοικη. Ἀπ' τοὺς τελευταίους ὅμως δύο στίχους φαίνεται πὼς ἡ *Βασίλισσα τοῦ Πόνου* θέλει νὰ πῇ ὅτι ἡ Σελήνη εἶναι ἐκείνη ποὺ δίνει ὄμορφιὰ καὶ στὰ δέντρα καὶ στὰ λουλούδια κι' αὐτὸ ἀναιρεῖ τὸ πρῶτο *συμπέρασμα*. Γιὰ νὰ ἦταν λοιπὸν σωστό, ἔπρεπε ἡ *Βασίλισσα τοῦ Πόνου* νὰ λέῃ ὅτι τῆς ἀρέσουν καὶ ἡ θάλασσα καὶ τὰ λουλούδια καὶ τὰ δέντρα, ἀλλὰ πιὸ πολὺ ἀπ' ὅλα τῆς ἀρέσει τὸ Φεγγάρι, γιατὶ αὐτὸ κάνει καὶ τ' ἄλλα νὰ φαίνονται ὄμορφα. Ἔτσι καὶ δὲν θὰ ξαφνιαζόταν ἄσχημα κανεὶς ποὺ θὰ τὰ τοῦ ἔλεγαν πὼς τὰ λουλούδια καὶ ἡ θάλασσα δὲν εἶν' ὄμορφα, καὶ ἡ σύγκριση θὰ ἦταν πιὸ δυνατή.

Ἀπὸ τ' ἄλλα ποιήματα πολὺ καλὸ εἶναι τῆς *Μακεδονοπούλας*, καὶ τοῦ *Πλατανιοῦ*. Καὶ τὰ δύο εἶναι τετράστιχα συγκεκρωμένα καὶ περιεκτικὰ καὶ μὲ λίγα λόγια δίνουν τὴν εἰκόνα μιᾶς φεγγαρόλουστης νύχτας στὴ θάλασσα. Τῆς *Μικρομεγάλης* τὸ ποίημα εἶναι λιγώτερο σφιχτοδεμένο καὶ λιγώτερο ὁμαλό, ἀλλὰ εἶναι κάτι παρακάνω ἀπὸ μιὰ ἁπλῆ εἰκόνα, γιατὶ κάνει μιὰ πολὺ ὡραία παρομοίωση γιὰ τὴν ἐπίδραση ποὺ ἔχει τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ στὴ φύση μὲ τὴν ἐπίδραση τῆς παρηγοριᾶς στὴν ἀνθρώπινη ψυχή.

Ὡστόσο τ' ὡραιότερο ἀπ' ὅλα τὰ ποιήματα, ποὺ εἶναι κι' ὅλας καὶ μονάχο του θαυμάσιο, καὶ θὰ τιμοῦσε καὶ δόκιμο ποιητή, εἶναι τῆς *Ἑλληνοπούλας*. Κρῖμα ποὺ εἶναι τόσο μεγάλο καὶ δὲν ἀνταποκρίνεται μὲ τοὺς ὅρους τοῦ Διαγωνισμοῦ γιὰ νὰ πάρῃ μὲ κάθε δικαίωμα τὸ Πρῶτο Βραβεῖο. Ἔχει ὅμως τόση πρωτοτυπία στὴν ἔμπνευση, στὸ μέτρο, στὸ ρυθμό, τόσο τελεία ἐκτέλεση—*μόνον οἱ τελευταῖοι δύο στίχοι ὑστεροῦν κάπως*—δίνει μιὰ τόσο ὡραία εἰκόνα, ποὺ τὸ Δεύτερο τὸ παίρνει μὲ τὸ σπαθί του.

Στὴ Μικρὴ Τάξη μόνο τέσσερα ποιήματα εἶναι παρὰ τοὺς ὅρους. Τ' ἄλλα εἶναι μικρὰ καὶ ἐπιγραμματικά, τὰ σχετικῶς καλὰ ὅμως εἶναι ἐλάχιστα. Τὰ καλύτερα εἶναι τοῦ *Τζιτζικιοῦ* ποὺ παρουσιάζει μιὰ ἀρκετὰ πρωτότυπη εἰκόνα καὶ τοῦ *Ρωμαλέου Πιτσιρίκου*, σύντομο, χαρούμενο, γοργὸ καὶ ἄρτιο στὸ μέτρο καὶ στὴν ὁμοιοκαταληξία.

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 15 ἐτῶν καὶ ἄνω, καθὼς καὶ ὅσοι δὲν ἐσημείωσαν ἡλικία).

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : *Ἑλληνοπούλα* [18Ε].—*Μικρομέγαλη* [17Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : *Πλατάνι* [16Ε].—*Μακεδονοπούλα* [16Ε].—*Βασίλισσα τοῦ Πόνου* [16Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [14Ε] εἰς ἕκαστον : Αυσόχαρτο, Σαπουνόφουσκα, Τάσος Λούζης.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [12Ε] εἰς ἕκαστον : Λήμνιος Ἀνθός, Ξεπεσμένη Λαίδη, Ἠχώ, Ἐθνοφρουρός.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [10Ε] εἰς ἕκαστον: Ἐρείκη, Φεμινίστρια.

ΜΙΚΡΗ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 14 ἐτῶν καὶ κάτω).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : *Ρωμαλέος Πιτσιρίκος* [18Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : *Τζιτζίκι* [16Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [12Ε] εἰς ἕκαστον : Αὐγούλα, Ἀνυπόταχτος, Πονεμένο Δοξάρι.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [10Ε] εἰς ἕκαστον : Πειραιωτάκι, Θάλης Βλαστός.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [8Ε] εἰς ἕκαστον : Χρυσόφωτος Ἥλιος, Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες, Μπετόβεν, Πνεῦμα τῆς Ἀντιλογίας.

Τὰ βραβευμένα ποιήματα θὰ δημοσιευθοῦν στὴ Σ. Σ. Σ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1984

ΔΕΝ παραλαμβάνω γράμματα μὲ ἀνεπαρκὲς γραμματόσημο : ζυγίζετέ τα !
—Δὲν ἀπαντῶ σὲ ἀπορίες ποὺ τὶς λύνει ὁ Ὁδηγὸς τῶν Συνδρομητῶν : διαβάστε τον !

ΣΗΜΕΡΑ δημοσιεύω τὰποτελέσματα τοῦ Διαγωνισμοῦ Ποιήματος καὶ θὰ ἐξακολουθήσω ὡς που νὰ τελειώσουν ὅλοι οἱ περσινοὶ ἔκτακτοι Διαγωνισμοί. Νέους καὶ πολλοὺς θὰ προκηρύξω ἐγκαίρως, γιὰ νὰ σχολήθῆτε μ' αὐτοὺς ὅλες τὶς διακοπές, τοῦ 1935. Ὅσο γιὰ τὴν *42α Κυριακή*, συνεννοήθηκα μὲ τὸν ἀνυπόφορο Ἀνανία, ποὺ μοῦ ὑποσχέθηκε νὰ τὴν ἔχῃ ἑτοιμη γιὰ τὸ 2ο φυλλάδιο τοῦ Δεκεμβρίου. Σ' αὐτὸ θὰ *βοθῆ κι' ἡ ἐρώτησή* γιὰ τὴν *43η Κυριακή*, ποὺ κι' αὐτὴ θὰ γίνῃ ἐντὸς τοῦ 1935, χωρὶς ἄλλο, γιατὶ ἂν δυστροπήσῃ πάλι ὁ Ἀνανίας, θὰ τὴν κάνῃ ἡ Ἀγάπη, ἢ ἐγὼ ἡ Ἰδια. —Τὰ *Νέα τοῦ 1935* κι' ἡ *Πρόσκληση* γιὰ τὴν Ἀνανέωσῃ τῆς συνδρομῆς σας, τὸ Ἐσοπάθεμα κτλ. θὰ δημοσιευθοῦν σὲ λίγο.

Πραγματικῶς, *Ἀγκάθι*, ὁ Ἀνατὸλ Φρὰνς, ποὺ θεωρεῖται ὁ μεγαλύτερος πεζογράφος τῆς Γαλλίας, ἐλάτρευε τὸ ἀρχαῖο ἑλληνικὸ πνεῦμα, μὰ καὶ τὴ Νέα Ἑλλάδα ἀγαποῦσε, καὶ τὴν εἶχ' ἐπισκεφθεῖ, κι' εἶχε κάνει φίλους μερικοὺς Ἕλληνες. Τὰ βιβλία του εἶναι ἀπόλαυση γιὰ ὅποιον μπορεῖ νὰ τὰ διαβάζῃ καὶ νὰ τὰ καταλαβαίνῃ. Ναί, εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη γιὰ τώρα τὸ αὐτὰ χαρτὶ ποὺ μοῦ γράφεις τώρα. Συντελεῖ πολὺ γιὰ νὰ γίνουνται πιὸ ἐὐανάγνωστα τὰ γράμματα. . .

Τὸ «ὁ μύταξ ἐμειδία», *Ἀμάραντε*, ποὺ ψαρεύθῆκε ἀπὸ κάποιο ἀναγνωστικό, δὲν εἶναι οὔτε κἂν μετάφραση ἀπ' τὴ δημοτική, ποὺ τότε κάτι θὰ ἔλεγε, ἐνῶ δὲν λέει τίποτε ἀπολύτως. Γιατὶ ἡ δημοτικὴ φράση δὲν εἶναι «γελοῦσαν καὶ τὰ μουστάκια του» —τὰ μουστάκια, βλέπεις, πάντα γελοῦν μαζὶ μὲ τὰ χεῖλη—ἀλλὰ «γελοῦσαν *καὶ τὰ παπούτσια του*». Ὑπάρχει ἀκόμα κι' ἡ ξενικὴ φράση «γελοῦσε κάτω ἀπ' τὰ μουστάκια του», ποὺ λέγεται γιὰ τὸ κρυφὸ χαμόγελο, καὶ στὴν κεθαρεύουσα «ἐμειδία ὑπὸ τὸν μύστακά του»· ἀλλὰ οὔτε αὐτό, βλέπεις, δὲν θέλει νὰ πῇ τὸ «ὁ μύταξ ἐμειδία». Πολὺ καλὰ αὐτὰ ποὺ θὰ ἔλεγες στὸν ἑλληνιστή σας· ἂν δὲν ἦταν ἀνώτερος.

Βεβαιότατα, *Κρινάκι*, θὰ μοῦ ἔκαναν εὐκολία, καὶ μεγάλη μάλιστα, ὅσοι θὰ μποροῦσαν καὶ θὰ ἤθελαν, ὅπως ἐσύ, νὰ μοῦ στείλουν ἀπὸ τώρα *τὴ συνδρομή τους γιὰ τὸ 1935*. Πρῶτο γιατὶ δὲν θὰ μοῦ ἔπεφτε ὅλη ἡ ἐργασία τῶν ἀγκαθιῶν μαζεμμένη στὸ τέλος τοῦ ἐρχομένου μηνὸς (30 Νοεμβρίου λήγει τὸ ἔτος μου)· καὶ δεύτερο, γιατὶ χρειάζομαι χρήματα ἰσαλοα αὐτὴ τὴν ἐποχή, ποὺ οἱ εἰσπράξεις μου εἶναι πολὺ λίγες.—Αὐτὸ ποὺ λένε οἱ σχολαστικοί, πὼς οἱ μορφωμένοι πρέπει τάχα νὰ μιλοῦμε ἄλλη γλῶσσα ἀπ' αὐτὴ ποὺ μιλᾶ ὁ λαός, τὸ ἔθνος, λέγεται *μανταρισμός*. Γιατὶ μόνο στὴν Κίνα οἱ Μανταρίνοι μιλοῦν μεταξύ τους ἄλλη γλῶσσα, ἀκατάληπτη ἀπ' τοὺς πολλούς. Κι' αὐτὸ πάλι τὸν παλιὸ καιρό· γιατὶ σήμερα κι' οἱ Μανταρίνοι, ὑποθέτω, θὰ μιλοῦν ἁπλᾶ. . . κινέζικα.

Σκέπτεσαι πολὺ καλά, *Βάνδα*. Οἱ παιδικὲς αὐτὲς ἀλληλογραφίες μεταξὺ ἑτεροφώλων ἔχουν τὸ φυσικό τους ὅριο, κι' εἶναι ἀκριβῶς ὅταν ὁ ἕνας ἢ ἡ ἄλλη μπαίνουν στὴ ζωὴ καί, πρῶτα-πρῶτα, καοῦν νὰ εἶναι παιδιά. Τὸ ξέρω πὼς ἡ φιλία ποὺ ἀναπτύσσεται εἶναι ἀγνή, ἀνυστερόβουλη, ἀδελφική· ἀλλὰ ὅταν μπαίνῃ στὴ μέση μιὰ ἀρραβωνιαστικιὰ ἢ ἕνας ἀρραβωνιαστικός, ἡ ἀλληλογραφία σταματᾶ γιατὶ θὰ μποροῦσε καὶ νὰ παρεξηγηθῇ. Ἡ φωτογραφία, πολὺ θαμπή, δὲν κάνει γιὰ δημοσίευση. Σοῦ τὴ φιλάξα.

Μιχ. Η. Λίτε, μὲ χαρὰ διάβασα τὸ πρῶτο σου γράμμα. Ναί, νὰ πάρῃς καὶ ψευδώνυμο, νὰ μπῇς στὴν κίνησῃ, γιὰ νἄχῃς μιὰ εὐχάριστη ἀσχολία στὸ Ἀσκληπεῖο ποὺ κάνεις τὴ θεραπεία σου. Εὔχομαι νὰ γίνῃς ἐντελῶς καλά, καὶ πιὸ γρήγορα ἀπ' ὅσο λογαριάζεις.

Καὶ τὸ δικό σου πρῶτο γράμμα, *Καλλιόπη Θεοδωρίδου*, μ' εὐχαρίστησε πολὺ καὶ τώρα περιμένω τὸ δεύτερο μὲ τὸ ψευδώνυμο ποὺ θὰ διαλέξῃς. Ὦ, πολὺ καλὰ θυμοῦμαι καὶ τὸν πατέρα σου, τὸν παλιό μου *Ναύκληρο* καὶ ταμία τοῦ Συλλόγου «Ἔρευνα» — ἑνὸς ἀπὸ τοὺς πρώτους ποὺ ἱδρύθηκαν γιὰ ἐσοπάθεμα — καὶ τὴ θεία σου, τὴν παλιά μου *Νεαρὰ Καλλιτέχνιδα*. Ἡ μαμμὰ πῶς λεγόταν τότε, γιὰ νὰ τὴ θυμηθῶ ; Χαιρετίσματα σ' ὅλους κι' ἕνα φιλάκι στὸν ἀδερφούλη.

Δυσκολεύθηκα, *Μαραμμένο Τριαντάφυλλο*, νὰ διαβάσω τὸ γράμμα σου, ἀλλ' ἀφοῦ τὔγραψες μόλις γύρισες ἀπὸ τὴν ἐξοχὴ καὶ τὸ σπίτι ἦταν ἀνω-κάτω, δὲν θὰ σοῦ ἦταν εὔκολο νὰ βρῇς πιὸ σκοῦρο μελάνι. Σοῦ ἔστειλα τὰ φυλλάδια καὶ περιμένω νὰ μοῦ ξαναγράψῃς. Καλὸ χειμῶνα !

Χαίρω πολύ, *Χρυσαλλίς*, ποὺ πῆγες στὴ Θεσσαλονίκη καὶ γνώρισες ἐκεῖ ὅλη τὴ διαπλασακὴ παρέα—*Νυφούλα*, *Λόρδο*, *Λαίδη*, *Ρέλια* κτλ. — ποὺ σ' ἐνθουσίασε. Ἀλήθεια, σ' αὐτὴ τὴν πόλη τὰ καλὰ μοῦ Διαπλασόπουλα εἶναι πολὺ ἑνωμένα, κι' ἄχαν πηγαίνῃ κανένα ἀπὸ ἄλλη πόλη, τοῦ κάνουν ὅλα μαζὶ τὴν πιὸ θερμὴ κι' ἐγκάρδια ὑποδοχή. Τετράδια δὲν σοῦ ἔστειλα ἀκόμα· περιμένω νὰ μοῦ τοπώσουν.

Καὶ σὲ σένα, *Ἴγκα*, ἀνέβαλα τὴν ἀποστολὴ γιὰ τὸν ἴδιο λόγο. Τί νὰ γίνῃ, κατ' ἀνάγκη οἱ ἀνταποδόσεις σου θὰ καθυστερήσουν. Τὰ Διαπλασόπουλα ὅμως ποὺ σοῦ ἔχουν στείλει τετράδια—καί, καθὼς μοῦ γράφεις, σοῦ ἔχουν κάνει τόση χαρὰ—ξέρουν τώρα τὴν αἰτία τῆς ἀργοπορίας σου καὶ δὲν θὰ παρεξηγήσουν.

Πρόμαχε τῆς Ἐλευθερίας, ἡ προκήρυξη τό λέει : ὁ ἀγωνιστὴς τοῦ Πειραιῶς εἶναι ὑποχρεωμένος νἀπαντήσῃ καὶ στὰ πέντε ἀγωνίσματα. Τὸ ἄλλο ἐννοεῖται : ὅσο δὲν ἀνακηρύσσεται κανένας Νικητής, ἔχει τὸ δικαίωμα νἀγωνίζεται ὅσο θέλει. Ὁ Ἀνανίας σ' εὐχαριστεῖ πολύ.

Δάουρα Λαιπλάντ, φίλησέ μου τὸ μικρό μου συνδρομητή. Μοῦ ἄρεσε πού, ἀπὸ τὶς ὄμορφες «Εἰκόνες παιδιῶν ἐκ τοῦ φυσικοῦ» διαλέγει τὶς πιὸ ὄμορφες, γιατὶ ὅλες, λέει, εἶναι ὄμορφες. Ἔτσι, μὲ τὸν καιρό, θὰ διαλέγῃ κ' ἀπὸ τὰ μυθιστορήματα κι' ἀπ' ὅλα. . .

Πολὺ ἐνδιαφέροντα, *Κουκουνεσάκι*, ὅλ' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις. Πές τῆς μαμμᾶς ὅτι τὰ ἔπιπλα τοῦ Ροδινοῦν στὴ σπηλιὰ εἶναι «αὐρωπαϊκώτατα», γιατὶ τὰ εἶχε φέρει ἀπὸ τὴν Ἀγγλία τὴν τελευταία φορὰ ποὺ πῆγε νὰ μείνῃ στὸ νησί του. Εἶδες λοιπὸν τὴν περιγκίπισσα Ἴνγκριντ σ' ἐκεῖνα τὰ ἐγκαίνια ;

Ἀλήθεια, *Ξεπεσμένε Λόρδε*, ἄξιζε νἄταν στὴ Θεσσαλονίκη κι' ὁ θίασος τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου τώρα μὲ τὴν ἔκθεσῃ. Ἀλλὰ καθὼς μοῦ εἶπε ὁ κ. Φαίδων, ἦταν ἀδύνατο, γιατὶ προκειμένου νἀρχίσουν ἐδῶ οἱ παραστάσεις τὴν 1ῃ Ὀκτωβρίου, ἔπρεπε νὰ μείνῃ γιὰ τὶς δοκιμὲς τῶν νέων ἔργων.

Ὅλ' αὐτὰ τὰ μέρη, *Νῆσε τῶν Φαιάκων*, τὰ ξέρω ἀπὸ περιγραφὲς καὶ εἰκόνες. Εἶναι πραγματικῶς θαυμάσια καὶ δὲν ἀπορῶ καθόλου γιὰ τὸν ἐνθουσιασμό σου. Τὸ γράμμα σου, μ' ὅλες αὐτὲς τὶς λεπτομέρειες, μ' *εὐχαρίστησε πολύ*. Ναί, στὴν ἀρχὴ ὁ τόμος μου τελείωνε τὸ Δεκέμβρη. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν πρόφταινε νὰ ἑτοιμάζεται γιὰ πρωτοχρονιάτικο δῶρο, τώρα τὸν τελειώνω τὸ Νοέμβρη κι' ἔτσι ὑπάρχει καιρὸς νὰ ράβεται, νὰ δένεται καὶ νὰ βρίσκεται στὰ βιβλιοπωλεῖα ἀπὸ τὶς παραμονὲς τῶν Χριστουγέννων ποὺ ἀγοράζουνται τὰ δῶρα.

Κατευχαριστημένη ἡ *Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ* ἀπὸ τὸ μελάνι ποὺ ἔκαμε ἡ ἴδια μὲ bleu de Metelin, κατὰ τὴ συνταγὴ ποὺ σᾶς ἔδωσα. Μὰ κι' ἐγὼ χάρηκα πολὺ ποὺ μπόρεσα ἐπιτέλους νὰ διαβάσω εὔκολα ἕνα γράμμα της. Ἔλαβα καὶ τὶς λύσεις.

"Ας μοῦ ἔγραφες—ἐπιτέλους ! — *Ἀγριοτριανταφυλλιά*—καὶ δὲν πειράζει ποὺ δὲν εἶχες κόκκινο μελάνι γιὰ τὸ φυσδώνυμό σου. Ἔ, μὰ ἦταν καιρὸς κι' ἐλπίζω τώρα νὰ ἐξακολουθήσῃς ἀδιάκοπα. Μὲ πολὺ διαλεχτὲς Διαπλασοπούλες κάνεις παρέα στὴν ς' τάξη καὶ πολλὲς ἀπ' αὐτὲς νομίζω θὰ τὶς ἔχῃς καὶ τοῦ χρόνου στὸ Πανεπιστήμιο. Τί θὰ σπουδάσῃς ;

Λυπήθηκα πολὺ γιὰ τὴ διαφωνία σας, *Ἀνθὲ τῆς Διαπλάσεως*. Ἀλλ' ἀφοῦ δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ συμφωνήσετε ὡς πρὸς τοὺς σκοποὺς τοῦ Συλλόγου, κάμε καὶ σὺ τὸν δικό σου. Σὲ πολλὲς πόλεις ὑπάρχουν δυὸ καὶ τρεῖς συντροφιές, κι' ἡ ἄμιλλα μεταξύ τους φέρνει καλὰ ἀποτελέσματα. Γιὰ τἄλλο ποὺ μὲ ρωτᾶς σοῦ ἀπάντησα.

Δὲν ἦταν καθόλου εἰρωνικὴ ἡ ἀπάντησή μου, *Ἔμμα Μόρελαντ*. Πιστεύω ἀληθινὰ πὼς μπορεῖ νἄχῃς ταλέντο ποὺ μιὰ μέρα θὰ ἐκδηλωθῇ. Χαίρω ποὺ πηγαίνεις καλύτερα κι' εὔχομαι νὰ σὲ ἰδῶ γρήγορα. Ἄ, νὰ μὴ ντραπῇς καθόλου ! Καὶ τὸν κ. Π. νὰ ζητήσῃς, καὶ τὸν κ. Ε., ποὺ πολὺ ἐπιθυμοῦν νὰ σὲ γνωρίσουν.

Πολὺ σωστά, *Πρόμαχε τῆς Ἐλευθερίας* : ἕνα *τύπο* τετραδίου Μ. Μυστικῶν πρέπει νἄχῃς, δηλαδὴ τὶς ἴδιες ἀπαντήσεις πρέπει νὰ γράφῃς σ' ὅλα σου τὰ τετράδια, γιατὶ δὲν μπορεῖς στὸ ἕνα νἀπαντᾶς πὼς προτιμᾶς τὸ πράσινο χρῶμα καὶ στὸ ἄλλο τὸ κόκκινο ! Ἀλήθεια ; στὸ σπίτι αὐτὸ ποὺ κάθουμαι τώρα ἐγώ, καθόταν πρῶτα ἡ οἰκογένειά σου ; Ἀλλὰ βέβαια πολὺ πρὶν γεννηθῇς, γιατὶ σ' αὐτὸ τὸ σπίτι ἔχω τώρα τριάντα δύο χρόνια. . .

Δυκόφως τῆς Δόξης, πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ μεγάλο σου αὐτὸ γράμμα γιὰ τὴν κατασκήνωσή σας στὸ Πήλιο. Τί ὡραῖα ποὺ περνοῦσατε κεῖ-πέρα ! Μοῦ ἄρεσε κι' ἡ πρόκειρη ἀλλὰ πιστὴ αὐτὴ εἰκονογραφήσῃ, ποὺ μοῦ ἔδειξε τὸ σχῆμα καὶ τὴν διάταξῃ τῶν σκηνῶν σας, μὲ τὴ λέξῃ *ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά*, τὸ λουτρὸ καὶ τοὺς γιπεῆρες ἀπὸ τὴν ἄλλῃ, καὶ στὴ μέσῃ' μπροστά, τὴ σημαία.

Ἤθελα ἀκόμα νἀπαντήσω ἐκτενῶς στὸ *Εὔθυμο Γέλιο* ποὺ μοῦ γράφει ἕνα μεγάλο κι' ὡραῖο γράμμα—κι' εἶχε τρεῖς μῆνες νὰ μοῦ δώσῃ αὐτὴ τὴν εὐχαρίστησῃ —καὶ στὴ *Σπαρτιατοπούλα*, ποὺ κι' αὐτὴ εἶχε νὰ μοῦ γράψῃ ἐνάμισυ μῆνα, ἀλλὰ μὲ ἀποζημιώνει· σήμερα μὲ τὴν ὡραία αὐτὴ περιγραφὴ τῆς ἐκδρομῆς. Δυστυχῶς δ

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Λιάνε Χάϊντ* (δὲν πειράζει, φτάνει νὰ μοῦ γράψῃς πιὸ συχνὰ στὸ ἑξῆς· σὲ συγχαίρω, δὲν ἦταν μικρὸ νάρθῃς 13η μεταξὺ 70 μαθητριῶν· καλὲς προόδους τώρα στὸ Ἀρσάκειο·) *Ἀστερόπαιδο* (χαίρω ποὺ πέρασες τόσο καλὰ στὴ Θεσσαλονίκη· περιμένω τώρα νὰ μοῦ γράψῃς ἀπὸ τὸ Βόλο·) *Φούγκαν* (εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εἰκόνες ποὺ κάμποσες θὰ χρησιμοποιήσω· γιὰ τὸν διαγωνισμὸ αὐτὸν τῆς «Μαθηματικῆς Ἑταιρείας, δὲν ξέρω οὔτε κάθε πότε γίνεται, οὔτε ποῦ ἀπευθύνουνται γιὰ τοὺς ὅρους· ἴσως ἡ *Ἴδα*, ποὺ πῆρε τὸ βραβεῖο, θὰ εἶχε τὴν καλοσύνη νὰ σὲ πληροφορήσῃ, γράφοντας σὲ μένα·) *Μπουμπουλίναν* (διάβαζε! διάβαζε! πῶς θὰ πετύχῃς χωρὶς διάβασμα καί... πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ μὴν πετύχῃς; γιὰ τὴν «Κυριακὴ» γράφω σήμερα·) *Ἥρωα τῆς Ἀρένας* (δὲν θὰ ἤλθε ἀκόμα ἡ σειρὰ τοῦ διηγήματός σου· κράτησα σημείωση νὰ σοῦ στείλω 5 τετράδια ἅμα μοῦ τυπώσουν· θὰ διαβάσω καὶ τὴ μετάφραση τοῦ Λουκιανοῦ·) *Μωραΐτικο Σταφύλι* (παραστικὰ τῆς ἀδελφῆς σου καὶ περιμένω· γράψε μου τὶς ἐντυπώσεις σου ἀπὸ τὶς γιορτὲς ποὺ ἔγιναν ἐκεῖ γιὰ τὰ ἑκατόχρονα τοῦ Βερναρδάκη·) *Ἀριστόβουλον Ι. Μάνεσην* (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴ σύσταση ποὺ μοῦ ἔκαμες· περιμένω γράμμα σου ἀπὸ τὴ Ζάκυνθο· πῶς σοῦ φάνηκε ὕστερ' ἀπὸ τόσα χρόνια·) *Ρέλιαν* (πολὺ εὐχάριστη ἡ φλυαρία σου κι' ὥραῖο τὸ ἀνέκδοτο τοῦ Τούρκου· ἂς σὲ ρωτήσω τώρα κι' ἐγώ: βρέχει ἀκόμα; κράτησα σημείωση νὰ σοῦ στείλω 15 τετράδια·) *Ἐρείκην* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἔστειλα· πολὺ ὡραῖο τὸ γράμμα σου κι' αὐτὴ τὴ φορά, ἀλλὰ δυστυχῶς ἔφτασε στὰ χέρια μου σὲ στιγμὴ ποὺ δὲν εἶχα πιὰ παρὰ λίγο τόπο σ' αὐτὴ τὴ στήλη·) *Τάσον Δούζην* (τὰ ἔλαβα ὅλα· τετράδια θὰ σοῦ στείλω· ὁ κ. Ξ. σ' εὐχαριστεῖ πολὺ γι' αὐτὰ ποὺ γράφεις στὴν ἐρώτησή σου γιὰ τὸν κ. Κ. ναί, εἶναι συγγενὴς τοῦ κ. Π.) *Γκόλφ* (καλῶς ἦλθες· ὤ, χωρὶς ἄλλο, κι' ὁ ἐφετεινὸς χρόνος θὰ περάσῃ τόσο γρήγορα ὅσο κι' ὁ περσινός·) *Κοζᾶκον τοῦ Ντόν*, *Μακεδονικὸν Ἐντελβάϊς*, *Λευκάταν*, *Τζιτζίκι* κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *10 Ὀκτωβρίου* θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ νέου 271ου Διαγωνισμ. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδ. τούτου δεκταὶ μέχρι 20 Δεκεμβρίου.

566. Λεξίγριφος

Τὸ πρῶτο μου γίνεται πάντα πρῶτα,
Τὸ δεύτερό μου ἁπλῶς θὰ πῇ: κανείς·
Τὅλο σοφὸς—κι' ὁποιονε θέλεις ρώτα—
Ποὺ τόσους νόμους βρῆκε Φυσικῆς.

Ξεπεσμένος Λόρδος

567. Στοιχειοτονόγριφος

Τὸ ἀρχικό του ἂν ἀφαιρέσῃς
Καὶ τὸν τόνο μεταθέσῃς,
Μικρὸ νόμισμα παλιὸ
Πόλη κάνει στὸ λεπτό.

Ἄγγελος Εἰρήνης

568. Ἀναγραμματισμὸς

Μιὰ δουλειὰ ποὺ οἱ γεωργοὶ
Τὸ φθινόπωρο τὴν κάνουν,
Ἂν ἀναγραμματισθῇ,
Σὲ νησὶ τοῦ Αἰγαίου φτάνουν.

Πιγκ-Πόγκ

569. Αἴνιγμα

Στὴ θάλασσα ψαρεύουν
Καὶ στὴ στεριὰ χορεύουν —
Ἴδια ἡ λέξη μένει,
Δυὸ πράγματα σημαίνει.

Κλέφτης τοῦ 21

570. Πυραμὶς

\+
* + *
* * + * *
* * * + * * *
* * * * + * * * *
* * * * * + * * * * *

Ὁριζοντίως ἐκ τῶν ἄνω κατὰ σειράν: σύμφωνον, τρόφιμον ζωϊκόν, πτηνὸν ὠδικόν, πόλις τῆς Ἀττικῆς, ἥρως φίλος ἥρωος, ἀρχαῖος φιλόσοφος καὶ ἀστρονόμος. Οἱ σταυροὶ καθέτως ἀρχαῖος ἡρωϊκὸς βασιλεύς.

Ποσειδῶν

571. Κρυπτογραφικὸν

1 2 1 3 1 4 5 6 1 = Ἀρχαῖος βασιλεύς
2 5 6 1 = Θεά
3 1 4 2 = Συμπερασματικὸν
4 5 6 1 = Ἀριθμητικὸν
5 6 1 = Μέλος
6 1 6 1 = Θεά

Φρόνιμος Ταραξίας

572. Παίγνιον

ΛΕ	ΧΑ	ΙΨ	ΟΣ
ΙΑ	ΗΜ	ΜΙ	ΝΝ
ΔΑ	ΙΕ	ΝΟ	ΝΒ
ΝΛ	ΝΟ	ΟΝ	ΔΙ

Νὰ συναρμολογηθοῦν τὰ ζεύγη αὐτὰ τῶν γραμμάτων (χωρὶς νὰ χωρισθῇ κανὲν) ὥστε νὰ σχηματισθοῦν πέντε εὐρωπαϊκαὶ πόλεις.

Ἀγνὴ Καρδιά

573. Ἀκροστιχὶς ἐξ Ἀντιθέτων

Νὰ εὑρεθοῦν ἀντίθετα τῶν κάτωθι λέξεων τοιαῦτα, ὥστε τἀρχικά των νὰ ποτελοῦν πόλιν τῆς Ἑλλάδος:

ἀγαθός, *μέρος*, *πάμπτωχος*, *ἐπιμελής*, *γίγας*, *μεγαλοφυής*.

Ἰδομενεὺς

574. Μικτὸν

ο - εη - τν - πρτ - οο - χρτ

Μασκὼτ

575. Γρῖφος

τοτοτο ρ' ρ' ρ' ρ'
το το ρ'ρ' ρ' ρ'ρ' ρ' ὀστοῦν
το τοι ρ' ρ' ρ' ρ' ρ' ρ'
το τρ ρ' ρ'ρ' ρ'ρ'ρ'ρ' ρ' ἄου!
το το ρ' ρ'ρ' ρ'ρ'

Λουλουδὶ τῆς Χαρᾶς

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 32

370. Ἀναξαγόρας (ἄναξ, ἀγορᾶς).—371. Λεύκη-πεύκη.—372. Σκοῦφος-Σκουφᾶς.—373. *Στράτων - στρατῶν*.—374.

Π Ω Σ
Π Ο Υ Σ
Π Α Φ Ο Σ
Π Α Λ Λ Η Σ
Π Α Π Ι Ν Ο Σ
Π Ι Ν Δ Α Ρ Ο Σ
Π Α Τ Ρ Ο Κ Λ Ο Σ
Π Ε Ρ Ι Α Ν Δ Ρ Ο Σ
Π Α Λ Α Ι Ο Λ Ο Γ Ο Σ
Π Ε Ι Σ Ι Σ Τ Ρ Α Τ Ο Σ
Π Α Π Α Δ Ι Α Μ Α Ν Τ Η Σ
Π Α Λ Α Ι Ο Ν Τ Ο Λ Ο Γ Ο Σ
Π Α Π Α Ρ Ρ Η Γ Ο Π Ο Υ Λ Ο Σ

375. ΖΑΚΥΝΘΟΣ (ἄνθος, κύκνος, ὄς, Νάθαν, Θάσης, ὄζος, σῦκον).—376-380. Διὰ τοῦ Ω: *δῶμα*, *ὠλένη*, *ἀγών*, *ὥρα* (καὶ *Ἥρώ*,) *ἄωρος*.—381. Ἴτε παῖδες Ἑλλήνων.—382. *Καὶ ἀπελθὼν ἀπηγξατο* (κ' ε ἀπ' ελ, Θών, ἀπ' ηγ ξα, τὸ).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὸ στοιχεῖο δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις· μὲ παχὺ δὲ στοιχεῖο δρ. 1 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1,50. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλᾶ. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀναπαίτητη.

[ΑΔ'—490]

Ρ*εβολτέ*, καλὴ πρόοδο. Εἶσαι στὴ Νάξο; Ἀπάντησε. Μὲ θυμᾶσαι;

Μαύρη Μάσκα

[ΑΔ'—491]

Ἀγαπητὰ Διαπλασόπουλα ἐς, ἀμέτρητὴ χαρὰ ἕνα τετραδιάκι στὴ διεύθυνσή μας: Κα Πόπη Σούστα, Πραξιτέλους 85, Πειραιᾶ, διὰ

Νινούλα, Κρατίνον, Ἀστραπόβροντο

[ΑΔ'—492]

Τζοκάντα, Σὲ ξέρουμε· ἔχεις διορία ἕνα μῆνα νὰ μᾶς βρῇς, ἀλλιῶς...

Μελαχρινὸ Ναυτάκι, Κρατῖνος

[ΑΔ'—493]

Μπράβο, *Λυκόφως τῆς Δόξης*, εἶσαι σπουδαῖο. Μόνον ποὺ σὲ πρόλαβαν ἄλλοι!!!

Πασχαλιὰ

[ΑΔ'—494]

Παιδιὰ ὁ *Ταρζὰν ἐθριάμβευσε* στὰς εἰσιτηρίους τοῦ Πανεπιστημίου. Βέβαια!! Σὲξ-Ἀπήλ!!!

Πασχαλιὰ

[ΑΔ'—495]

Θερμὰ συλλυπητήρια, *Λάουρα Δαπλάντ*· δὲν εἴμαστε αὐτὴ ποὺ νομίξεις (Τὸ βεβαιώνω.—Διάπλ.) Τἄμαθες τὰ νέα... νομοθέτης Λυκοῦργος!!!... Ἀπόστολος Πέτρος!!!... μαλλιὰ κουβάρια!!!... δίκη στὴν Τρίπολι!!!... αἰτία;

Διχουδίτσα
Χρυσὴ Πεταλουδίτσα

[ΑΔ'—496]

Τάσε *Δούζη*, ἀνανεώνουνται οἱ παλαιὲς φιλίες; Ἂς δοκιμάσουμε... Γράψτε πρῶτος στὴν παληά μου Δ/σι.

Γιόλα

[ΑΔ'—497]

Στὴν εὐγενικιά σου ψυχή, *Μελαγχολικὴ Ὀνειροπόλε*, ἀξίζει κάθε ἐπιτυχία στὴ ζωή.

Ἱπτάμενος Ἀετός

[ΑΔ'—498]

Χ*αρούμενη Ἄνοιξη*, σὲ ξέρουμε.
Ὀθέλλο, πολὺ εὐχαρίστως.

Θίασος Σαίξπηρ

[ΑΔ'—499]

Τὸ ΑΥΣΟΧΑΡΤΟ *ἀνταλλάσσει μιὰ κάρτα μ' ὅσους-ες θάθελαν νὰ τὸ τιμήσουν*. Στεῖλτε: Κωνσταντῖνον Γρόλλιον, Κέρκυρα.

[ΑΔ'—500]

Ἀγαπημένη μικρούλα *Χιονισμένε Παρνασσέ*, τὰ χρυσόξανθα μαλλιά Σου δικαιολογοῦν τὸ ψευδώνυμό Σου τόσο.

Νινούλα

[ΑΔ'—501]

Ἀγαπημένη *Ὀλόχαρή*, στὴ γιορτούλα Σου δέξου χίλιες ἀγνὲς εὐχούλες ἀπ' τὴν

Νινούλα

[ΑΔ'—502]

Ρ*εβολτέ*, διατὶ δὲν γράφεις; Μὲ ξέχασες; Μπορεῖς νὰ ἀνταλλάξωμε τετραδιάκια;

Ξενοδίκη

[ΑΔ'—503]

Λ*υκόφως τῆς Δόξης*, φαίνεται ὅτι πρόμηθεύτηκες κουτόχορτο χωρὶς νὰ πληρώσῃς τελωνεῖο. Βρὲ ἀδερφέ, ἔκανες τὴν ἀποκάλυψη, κάνε τὴν σωστή. Κίλοι Μαρίνοι ὑπάρχουν ἐδῶ, προσδιόρισε ποιός!

Πρίγκηψ Σερνὶν

Τύποις ΣΕΡΓΙΔΑΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι